БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 26 (16.716). | 1 февраль 1977 йил, сешанба | Баҳоси 2 тийн.

КПСС Марказий Комитети барча совет кишилари КПССнинг XXV съезди белгилаб берган коммунистик бунёдкорлик улуғвор режаларини амалга ошириш учун курашда ленинчи партия теварагига янада маҳкамроқ жипслашадилар, Улуғ Октябрнинг олтмиш йиллиги байрамини шонли меҳнат ғалабалари билан кутиб оладилар, деб қаттиқ ишонч билдиради.

УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ТЎҒРИСИДА

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1977 ЙИЛ 31 ЯНВАРЬ ҚАРОРИ

1977 йил 7 ноябрда Улуғ Октябрь Социалистик революциясига олтмиш йил тўлади.

Октябрнинг олтмиш йиллиги совет халқининг ҳаётида, бутун жаҳон озодлик ҳаракатининг ривожида муҳим босқичдир. Бизнинг мамлакатимиз, бутун тараққийпарвар инсоният ана шу шонли санани ўзининг буюк революцион-ўзгартувчилик кучини ёрқин намойиш этаётган социализмнинг, Маркс, Энгельс, Ленин таълимотининг, пролетар интернационализми ғояларининг янги ғалабалари белгиси остида кутиб олмоқдалар.

Совет кишилари шонли Октябрь юбилейини жонажон Коммунистик партия XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, зўр маънавий-сиёсий жўшқинлик, янги ватанпарварлик ишлари билан нишонлайдилар.

Бундан олтмиш йил муқаддам Россиянинг қаҳрамон пролетариати Владимир Ильич Ленин бошчилигидаги большевиклар партияси раҳбарлигида буржуа-помешчик тузумини қатъий штурм қилишга отланди ва бу тузумни тор-мор келтирди. Меҳнаткашларнинг эксплуатацияга, социал ва миллий зулмга қарши олиб борган кураши тарихда биринчи марта уларнинг тўла ғалабаси билан тугалланди

Октябрнинг ғалабаси — бутун инсоният тараққиётининг боришини тубдан ўзгартириб, XX асрнинг энг асосий воқеаси бўлди. Улуғ Октябрь социалистик революцияси монополистик капитализм шароитида ижтимоий тараққиёт, синфий курашнинг қонуниятли оқибати бўлди. Бу революциянинг ғалабаси натижасида жаҳонда биринчи социалистик давлат вужудга келди.

Совет ҳокимияти ер юзидаги барча халқларга эксплуататорлик тузуми уларни дучор қилган урушларнинг қонли гирдобидан халос бўлишнинг бирдан-бир тўғри йўлини кўрсатиб берди. Лениннинг сулҳ ҳақидаги Декрети қарор топган янги ҳокимиятнинг биринчи давлат акти бўлиб қолди. Бу декрет адолатли, демократик, ялпи тинчлик учун курашнинг аниқ ва равшан программасини эълон қилди. Улуғ Октябрь янги даврни — инсониятнинг капитализмдан социализмга ўтиш даврини, «Халқларни империализмдан озод қилиш учун, халқлар ўртасида урушларни тўхтатиш учун, капитал ҳукмронлигини ағдариб ташлаш учун, социализм учун» (Ленин) кураш даврини бошлаб берди.

Ишчилар синфининг буюк жаҳоншумул-озодлик миссияси Октябрь революциясида чуқур ва ҳар томонлама намоён бўлди.

Октябрь ғалабаси мамлакатимиз халқларининг тақдирида тарихий бурилиш ясади. Октябрь Ватанимизни яқинлашиб келаётган фалокатдан қутқазди. Ҳукмрон эксплуататор синфлар — помешчиклар ва буржуазиянинг жиноий сиёсати Ватанимизни шундай фалокат гирдобига ташламоқчи бўлган эди. Октябрь Ватанимизни чинакам мустақил тараққиёт, ҳар томонлама социал-иқтисодий ва маданий юксалиш йўлига олиб чиқди. Айни вақтда Россия ишчилари ва деҳқонларининг бутун жаҳон меҳнаткашлари қизғин ва астойдил қўллаб-қувватлаган қаҳрамонона кураши Ленин сўзлари билан айтганда, «ҳамма мамлакатларга, улар учун муқаррар бўлган ва уларнинг яқин келажакларида бўладиган баъзи бир ва ғоят муҳим нарсаларни» кўрсатиб берди. Бу кураш барча мазлумларга, курашаётган халқларга ўзларининг яқин келажакдаги ғалабасини ҳам кўриб билиш имконини берди.

Кўп миллатли Россия пролетариати зиммасига янги жамиятни вужудга келтиришда қийин, лекин фахрли кашшофлик роли юкланди. Ишчилар синфи мамлакатда яшовчи аҳоли ғоят кўпчилигининг туб манфаатларини ифода этиб, меҳнаткаш деҳқонлар билан иттифоқ бўлиб революциянинг ғалаба қозонишини таъминлади ва ўз ҳокимиятини ўрнатди. Меҳнаткаш халқнинг жуда кенг оммаси, фан ва маданиятнинг ҳамма пешқадам кишилари революцияга, ишчилар синфига эргашиб борди. Ишчилар синфи юксак уюшқоқлик ва онгли интизомни, Коммунистик партия теварагидаги жипсликни, революцион ҳушёрликни реакциянинг қурол-яроғ билан, сиёсий ва идеологик жиҳатдан шиддатли қаршилик кўрсатишига, экономикани издан чиқаришига ва контрреволюцион саботажга, буржуазиянинг қонли террорига қарама-қарши қўйди. Ички контрреволюцияга ва чет эл интервенциячиларига қарши олиб борилган курашнинг бутун бориши революция ўзини ҳимоя қила олган тақдирдагина ўз ғалабасини мустаҳкамлай олишини кўрсатди.

Пролетариат диктатурасининг формаларидан бири бўлмиш Совет ҳокимиятининг ўрнатилиши ва мустаҳкамланиши меҳнаткашларнинг ғоят кўпчилиги учун капиталистик мамлакатларнинг бирортасида ҳам мисли кўрилмаган, мумкин бўлмаган эркинлик ва демократияни амалда таъминлаб берди.

Коммунистик партия етакчилигидаги ишчилар синфигина капитал зулмини ағдариб ташлаш учун курашда, ағдариб ташлаш жараёнида, ғалабани қўлда сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун курашда, янги ижтимоий тузумни вужудга келтиришда бутун меҳнаткашлар оммасига ва эксплуатация қилинувчиларга раҳбарлик қилишга қодир эканлиги тўғрисидаги ленинча туб қоиданинг тўғрилилиги мамлакатимиз тажрибасида жуда яққол намойиш қилинди.

Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида социалистик революциянинг энг асосий ва энг мураккаб вазифасини — бунёдкорлик вазифасини муваффақиятли бажардилар. Социализм қурилишининг Ленин тузиб берган ва жамият ҳаётининг барча асосий соҳаларини ўз ичига олган плани амалга оширилди. Совет халқига бу вазифани мислсиз оғир вазиятда, душман капиталистик қуршови шароитида ҳал этишга тўғри келди. Ишлаб чиқарувчи кучлар ва маданият тараққиётининг чор Россиясидан мерос бўлиб қолган паст даражаси, майда товар қишлоқ хўжалигининг кўплиги, жаҳон уруши ва гражданлар урушининг, шунингдек чет эл интервенциясининг ҳалокатли оқибатлари шароитида мамлакатимизда янги жамиятни барпо этишга киришилди.

Социалистик негизда индустрлаштириш ва қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, маданий революция, миллий масаланинг адолатли ҳал этилиши Ватанимизни тарихан жуда қисқа вақт ичида қудратли социалистик давлатга айлантирди.

Фашистлар Германиясининг хиёнаткорона ҳужуми совет халқининг тинч меҳнатига ҳалақит берди. Совет халқи Ватанимиз тарихида бўлган урушлар ичида энг оғир ва энг узоқ давом этган бу урушда шундай жасорат кўрсатдики, инсоният бунга тенг келадиган жасоратни ҳали кўрмаган эди. Совет халқи ўз озодлиги ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилиш билангина чекланмай, Европа ва жаҳон цивилизациясини фашист ваҳшийларининг яксон қилишидан қутқазиш ишига ҳам ҳал қилувчи ҳисса қўшди.

Совет халқи Улуғ Ватан уруши йилларида мислсиз жасорат кўрсатиб, вайрон қилинган шаҳар ва қишлоқларни, фабрика ва заводларни қайта тиклаш соҳасидаги тинч меҳнатда ҳам оммавий қаҳрамонликни намойиш қилди.

Октябрь Ватанининг олтмиш йил мобайнида қўлга киритган муваффақиятлари социализм жамият ҳаётининг барча соҳаларида тарихда мисли кўрилмаган юксалиш суръатларини таъминлаганлигини яққол исбот қилди.

Мамлакатнинг халқ хўжалиги таниб бўлмаслик даражада ўзгарди. Совет давлати барпо этилганидан буён ўтган 60 йилнинг салкам йигирма йили халқимизга қарши бошланган уруш йилларига ва шундан кейин хўжаликни қайта тиклаш даврига тўғри келганлигига қарамай, мамлакатнинг миллий даромади 1976 йилда революциядан илгариги даражага нисбатан 65 баравар кўпайди. Ҳозирги пайтда саноатнинг икки ярим кун мобайнида ишлаб чиқараётган маҳсулоти 1913 йилда ишлаб чиқарилган жами саноат маҳсулотига баравардир.

Революциядан илгари жаҳон саноат маҳсулотининг 4 процентдан сал кўпроғи мамлакатимиз ҳиссасига тўғри келар эди, ҳозирги кунда эса жаҳон саноат маҳсулотининг бешдан бир қисми мамлакатимиз ҳиссасига тўғри келади. Совет Иттифоқида бошқа ҳар қандай давлатдагига нисбатан кўпроқ чўян, пўлат, нефть, темир руда, марганец ва хром рудаси, кўмир ва кокс, цемент, трактор (двигателларнинг жами қуввати бўйича), тепловоз ва электровоз, пахта, зиғир, минерал ўғит ва маҳсулотнинг бошқа кўп турлари ишлаб чиқарилмоқда.

Ишлаб чиқарувчи кучларнинг характери, структураси ва жойланишида туб силжишлар рўй берди. Совет ҳокимияти йилларида барча Совет республикаларининг иқтисодий тараққиёт даражаси бараварлаштирилди. Қишлоқда буюк ўзгаришлар амалга оширилди. Йирик социалистик қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши вужудга келтирилди. В. И. Ленин қишлоқларимизга юз минг трактор етказиб беришни орзу қилган эди. Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқининг қишлоқ хўжалигида 2,3 миллион трактор, 680 минг дона комбайн ва бошқа хилма-хил техника ишлаб турибди. Совет ҳокимияти йилларида қишлоқ хўжалик маҳсулотининг умумий ҳажми 4,4 баравар ўсди. Колхоз ва совхозлар экономикасининг мустаҳкамланаётганлиги, қишлоқ хўжалиги аста-секин замонавий индустриал негизга кўчирилаётганлиги, қишлоқ меҳнаткашлари ҳаётининг моддий ва маданий-маиший шароитлари доим яхшиланиб бораётганлиги шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги муҳим тафовутларни йўқотишга олиб боради.

Капитализмга хос бўлган очлик ва қашшоқлик, ишсизлик ва саводсизлик, социал ва миллий зулм каби ижтимоий иллатлар бизнинг мамлакатимизда абадий тугатилган. Саноат ва қурилишдаги ишчиларнинг реал даромадлари 1913 йилдагига нисбатан 10 баравар, деҳқонларнинг реал даромадлари эса 14 баравар кўпайди. Уй-жой ва маданий-маиший қурилишнинг жуда катта программаси амалга оширилди. Эски шаҳарларнинг кўпчилиги янгидан қурилди, кўпгина янги шаҳарлар барпо этилди, қишлоқнинг қиёфаси ўзгарди. Ҳозирги вақтда мамлакатда ҳар икки йилда фойдаланиш учун топширилаётган уй-жойлар миқдори Россияда революциядан олдинги шаҳар уй-жой фондидагидан кўп. Ҳар бир совет кишисига бепул медицина ёрдами кўрсатилмоқда, адолатли социал таъминот гарантиялаб берилмоқда.

Бизнинг мамлакатимизда жуда катта тарихий аҳамиятга молик бўлган социал вазифа муваффақиятли суратда ҳал этилди — хотин-қизларнинг ҳуқуқий жиҳатдан чинакам тенглиги амалда таъминланди. Совет хотин-қизлари ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида катта роль ўйнамоқдалар. Бутун совет халқи онани, меҳнаткаш аёлни, социалистик қурилишнинг актив иштирокчиси бўлган хотин-қизларни чексиз иззат-ҳурмат қилади.

Социализм меҳнаткашларнинг илм-фан, маънавий маданият бойликларидан баҳраманд бўлишлари учун жуда кенг йўл очиб берди. Революциядан илгариги Россияда катта ёшдаги аҳолининг қарийб тўртдан уч қисми саводсиз эди. Ҳозирги вақтда эса халқ хўжалигида банд бўлган ходимларнинг тўртдан уч қисмидан кўпи олий ёки ўрта (тўлиқ ёки тўлиқсиз) маълумотга эга. Ҳозирги пайтда 93 миллиондан зиёд киши таълимнинг ҳамма турларига жалб этилди. Умумий ўрта таълимга ўтиш асосан тугалланди. Ижтимоий онгда илмий материалистик дунёқараш ҳукмронлик қилмоқда; совет адабиёти ва санъати равнақ топди, булар бутун жаҳон маданиятига жуда катта ҳисса қўшмоқда.

Социализм фанни ривожлантириш учун чексиз имкониятлар вужудга келтирди ва фанни халққа хизмат қилдирмоқда. Мамлакатда 1,3 миллионга яқин илмий ходим ишлаб турибди. Бу эса 1913 йилдагидан 108 баравар кўпдир. Совет фани ижтимоий тараққиёт жараёнларини ўрганишда катта муваффақиятларга эришди, у математика ва механика, квант электроникаси ва қаттиқ жисм физикаси, ядро энергетикаси, химия ва биологиянинг бир қанча йўналишлари, космик тадқиқотлар ва ер ҳақидаги фанлар, билимнинг бошқа кўпгина соҳаларида энг олдинги марраларга чиқиб олди.

Бизнинг мамлакатимизда барпо этилган ривожланган социализм жамияти совет халқи фидокорона меҳнатининг энг муҳим якунидир.

Ривожланган социалистик жамият — коммунистик формациянинг қарор топишида қонуниятли босқичдир. Социализм бу босқичда ўз негизида ривожланиб бориб, ўзининг ижодий имкониятларини, чуқур инсонпарварлик моҳиятини тўлароқ очиб беради. Фан-техника революциясининг муваффақиятларини социалистик хўжалик системасининг афзалликлари билан, экономикани ривожлантиришнинг интенсив методлари сари кескин бурилиш ясаш билан, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш вазифаларини бевосита ҳал этиш, меҳнаткашларнинг фаровонлигини тўхтовсиз ўстиришни таъминлаш, капитализм билан иқтисодий мусобақада муҳим муваффақиятларга эришиш имконини берадиган ишлаб чиқаришнинг сифат жиҳатидан янги даражаси ва миқёслари билан боғлаб олиб бориш — ривожланган социализмга хос хусусиятдир.

Ривожланган социализм босқичма-босқич коммунистик муносабатларга айланадиган ижтимоий муносабатлар бутун системасининг етуклиги юксак даражага кўтарилганлигидан далолат беради. Меҳнаткашларнинг бузилмас ғоявий-сиёсий ва социал жипслиги, уларнинг Коммунистик партиянинг олижаноб идеалларига чексиз садоқати, марксизм-ленинизм принципларига содиқлиги ривожланган социализмга хос хусусиятдир. Ривожланган социализм — ҳозирги кунда социал тараққиётнинг энг олий ютуғидир.

Ривожланган социалистик жамиятнинг КПСС ва қардош коммунистик ҳамда ишчи партияларнинг коллектив куч-ғайрати билан ишлаб чиқилган концепцияси марксизм-ленинизм хазинасига қўшилган катта ижодий ҳиссадир. КПСС ривожланган социализм назарияси ва практикасига таяниб, яқин йилларга ва олисроқ тарихий истиқболга мўлжалланган ҳаракатнинг равшан, реалистик йўлини белгилаб берди, программавий мақсадларимизни амалга ошириш йўлларини конкретлаштирди.

Бизнинг партиямиз, бутун совет халқи совет ҳокимиятининг дастлабки ярим асрини тантанали суратда якунлаштирган пайтдан буён ўн йил ўтди. Тарих кўламларини эътиборга олганда, бу унчалик катта муҳлат эмас. Аммо шу ўн йил коммунистик қурилишнинг қаҳрамонона йилномасида мамлакат ҳаётида ва халқаро майдонда жуда катта тарихий аҳамиятга молик воқеаларнинг кўплиги билан, етук социалистик жамиятга хос бўлган социал-иқтисодий тараққиётнинг кенг кўламлари ва комплекслиги билан жуда катта ўрин олади.

Шу ўн йил ичида Ватанимизнинг аввалги ярим аср мобайнида вужудга келтирилган иқтисодий потенциали амалда икки баравар кўпайди. Тўрт мингга яқин йирик саноат корхонаси ишга туширилди. Фан ва техниканинг замонавий ютуқлари асосида ишлаб турган минг-минглаб завод ва фабрикалар реконструкция қилинди. Мамлакатнинг бепоён территорияларини ўзгартириб юбораётган улкан комплекс программалар кенг кўламда жадал амалга оширилмоқда. Шу жумладан, Россиянинг нокоратупроқ зонасини, Ғарбий Сибирни ривожлантириш, Байкал-Амур магистрали районида Шарқий Сибирни саноат негизида ўзлаштириш программалари амалга оширилмоқда. Совет кишиларининг турмуш даражаси анча ошди, мамлакатнинг тарихидаги энг кенг социал программа бажарилди. Тўққизинчи беш йилликда янги социал тадбирларни амалга ошириш учун сарф қилинган маблағ шундан аввалги икки беш йилликни бирга қўшиб ҳисоблаганда сарфланган маблағлар миқдорига баравардир.

Партия илмий жиҳатдан асослаб берилган ва узоқ даврга мўлжалланган туб мақсадларга эришишни кўзда тутган иқтисодий стратегияни ишлаб чиқди ва изчиллик билан амалга оширмоқда. Халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини муттасил юксалтириш — булар орасида энг олий мақсаддир. Ишлаб чиқаришни тез ва пропорционал ривожлантириш, унинг самарадорлигини ошириш, иш сифатини бутун чоралар билан яхшилаш ва меҳнат унумдорлигини тез ўстириш — Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш, совет кишиларининг моддий ва маънавий эҳтиёжларини тобора тўлароқ қондиришнинг бирдан-бир тўғри йўлидир.

Мамлакатнинг иқтисодий қудратини тобора ошириш, ишлаб чиқариш фондларини кенгайтириш ва тубдан янгилаш, экономиканинг асоси бўлган оғир саноатни мувофиқ суратда барқарор ўстиришни таъминлаш — партия иқтисодий стратегиясининг негизидир.

Партиянинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини экономиканинг юксак даражада ривожланган секторига айлантиришга қаратилган аграр сиёсати энг муҳим иқтисодий ва социал мақсадларга эришишга хизмат қилади. Бу сиёсат Лениннинг кооператив планининг янги шароитлардаги давоми ва ижодий ривожидир. Ўтган ўн йил мобайнида қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга Совет ҳокимиятининг шундан аввалги ҳамма йиллардагига қараганда деярли икки баравар кўп маблағ сарфланди. Партиянинг ҳозирги аграр сиёсат йўли амалга оширилиши деҳқончилик ва чорвачиликни юксалтиришга ёрдам берди. Қишлоқ меҳнатчилари тўққизинчи беш йилликдаги бениҳоя ноқулай об-ҳаво шароитларига қарамай, дон экинлари ҳосилдорлигини кейинги икки беш йиллик ичида 1,4 баравар кўпайтиришга, жамоат хўжалигидаги меҳнат унумдорлигини эса 58 процент оширишга эришдилар. Ўнинчи беш йилликда бу тармоққа сарфланадиган капитал маблағ 170 миллиард сўмдан ошиб кетади ва жами капитал маблағ ҳажмининг чорак қисмидан кўпроқ бўлади.

Экономиканинг узлуксиз ривожланиши асосида Совет жамиятининг социал қиёфаси янги белгилар касб этади. Синфий тафовутлар янада камаяди, жамиятнинг социал бир хиллиги мустаҳкамланади. Ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг иттифоқи, ишчилар синфининг етакчилик роли шароитида мамлакатимизда таркиб топган янги тарихий бирлик — совет халқининг бузилмас, мустаҳкам негизига айланади.

Совет Социалистик Республикаларининг буюк ва қудратли иттифоқини ташкил этувчи барча миллат ва элатларнинг қардошларча дўстлиги ҳамда бирлиги метиндек мустаҳкамдир. Бу иттифоқнинг ташкил топиши ва муваффақиятли ривожланиши КПСС ленинча миллий сиёсатининг тантанасидир, унинг чинакам интернационалистик характерда эканлигининг яққол далилидир, социализмнинг буюк ғалабасидир. Бутун мамлакат доирасида таркиб топган яхлит хўжалик организми халқларимиз дўстлиги ва ҳамкорлигининг мустаҳкам моддий асосидир. Жамият ҳаётининг ҳамма соҳаларида барча миллат ва элатларнинг ҳақиқий тенглиги таъминланди, шаклан миллий ва мазмунан социалистик маданият гуллаб яшнади. Қайси миллатга мансублигидан қатъий назар меҳнат аҳлларининг чинакам қардошлиги, туб манфаатлар, мақсадлар ва марксизм-ленинизм идеологиясининг муштараклиги туфайли жипслашган қардошлик қарор топди. Ленинча миллий сиёсат принципларининг изчиллик билан рўёбга чиқарилиши кўп миллатли социалистик Ватанимиздаги ҳамма халқларни бир-бирига янада ҳар томонлама яқинлаштиришга олиб боради. Совет Иттифоқи инсоният жамияти ривожининг энг мураккаб масалаларидан бирини муваффақиятли ҳал этишнинг жозибали намунасини кўрсатмоқда.

Революцион бунёдкорлик ҳамда озодлик йўлидаги кураш давомида, социалистик қурилиш жараёнида совет кишиси шаклланди ва чиниқди. Совет кишиси меҳнатдаги жасоратлари ва ижодий зафарлари билан, Улуғ Ватан уруши даҳшатли синовларидаги қаҳрамонона матонати ва мардлиги билан, бутун дунёдаги синфдош қардошлар тақдири тўғрисидаги беғараз ғамхўрлиги билан ўзининг коммунизм идеалларига чуқур садоқатини, ўзининг оташин ватанпарварлиги ва интернационализмини исботлади. У ғоявий эътиқод билан зўр ҳаётий куч-ғайратни, билим ва маданият чўққиларига доимий интилишни, коллективчилик ва ўртоқларча ўзаро ёрдам туйғусини ўзида мужассамлаштириб турибди. Совет кишиси ўз социалистик Ватанини астойдил севади. Коммунизм йўлидаги илҳомбахш меҳнат совет кишиси бутун ҳаётининг мазмуни бўлиб қолди.

Совет жамияти ривожининг ҳозирги босқичида социалистик давлатчилик янада мустаҳкамланди ва ривожланди, социалистик демократизм изчиллик билан кенгайиб борди.

Социалистик демократия халқ манфаатларини ифодалайди ва қўриқлайди, коммунизм ишига хизмат қилади. Социалистик демократия бутун ижтимоий ҳаётга — иқтисодий, сиёсий ва маънавий ҳаётга татбиқ этилмоқда, шахсни ҳар томонлама камол топтириш учун шароит яратмоқда. Совет халқи — мамлакатнинг ҳақиқий ва бирдан-бир хўжайинидир. Мамлакат сиёсий, иқтисодий, социал ва маданий турмушининг ҳамма энг муҳим масалалари мамлакатимизда ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларнинг ғоят кенг ва бевосита иштирокида муҳокама қилиниб, ҳал этилади. Жамиятимизнинг демократизми халқ ҳокимиятининг энг мўътабар органлари бўлган меҳнаткашлар депутатлари советларининг кўп қиррали фаолиятида ўзининг яққол ифодасини топади. Социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишда катта ҳуқуқ ва имкониятларга эга бўлган совет касаба союзлари ижтимоий ҳаётда муҳим ўрин олади. Совет ёшларининг ташкилотчиси партиянинг ишончли ёрдамчиси ва резерви бўлган Ленин комсомоли актив роль ўйнайди.

Социалистик демократия — ҳуқуқ ва вазифаларнинг бирлигидир, чинакам озодлик ва гражданларча масъулият бирлигидир, жамият, коллектив ва шахс манфаатларининг уйғун мужассамидир. Коммунистик партиянинг ленинча ички ва ташқи сиёсати умумхалқ томонидан қўллаб-қувватланаётганлиги, халқ оммасининг тобора кучайиб бораётган сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати, социалистик мусобақа, меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракати кенг қулоч ёзганлиги — совет тузуми чуқур демократизмининг яққол ифодасидир.

Партия пролетариат диктатураси давлатининг буюк бунёдкорлик вазифасини янги тарихий шароитларда давом эттираётган умумхалқ давлатимизнинг демократик негизларини янада такомиллаштириш соҳасида, жамиятнинг ҳамма ишларини бошқаришда меҳнаткашларнинг янада кенг иштирок этишини таъминлаш соҳасида тинимсиз иш олиб бормоқда.

Совет халқининг бутун қаҳрамонона тарихи, унинг жанглардаги ва меҳнатдаги ғалабалари, унинг буюк зафарлари жамиятимизнинг раҳбар ва раҳнамо кучи бўлган Коммунистик партиянинг фаолияти билан чамбарчас боғлангандир.

Улуғ Октябрь социалистик революциясига улуғ Ленин барпо этган ва ўзида ҳозирги замоннинг энг илғор синфи — ишчилар синфининг революцион ғайрат-шижоатини мужассамлаштирган янги типдаги партия бошчилик қилганлиги учун ҳам бу революция ғалаба қозонди. Бу партия ўзининг бош ролини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб қолди ҳамда уни троцкизмга, ўнг ва «сўл» оппортунизмга, миллий оғмачиларга қарши принципиал курашда изчиллик билан юзага чиқарди, партия сафларининг ленинча бирлигини таъминлади. Партиямиз синфий курашнинг жуда кўп воситалари хазинасидан фойдаланиб, ижтимоий ривожланишнинг чуқур тушуниб олинган қонунларига, ишчилар синфининг тарихий ташаббусига ва омманинг революцион ижодига таяниб, марксизм-ленинизм революцион таълимотини ижодий ривожлантириб, даврнинг улуғ вазифалари юксаклигига кўтарилди, Октябрнинг музаффар байроғини шараф билан кўтариб бормоқда.

Тарих тажрибаси шундан далолат берадики, ишчилар синфининг революцион партияси — социалистик революция ғалабаси учун курашда, янги жамият қуришда бирдан-бир тўғри йўлни кўрсатувчи марксизм-ленинизм назариясига амал қиладиган партиядир. У — омма билан узвий равишда боғланган, ўзининг бутун фаолиятини, жамики муддаоларини меҳнат аҳли бахт-саодатига хизмат қилдирадиган партиядир. У — демократик централизм, юксак онглилик, барчага баравар интизом асосида қурилган партиядир. У — пролетар интернационализми партиясидир. Бутун совет халқининг жанговар авангарди бўлмиш Ленин партияси, ишчилар синфининг партияси ана шундай партия бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва келажакда ҳам шундай бўлиб қолади.

Ҳозирги даврда партиянинг жамиятдаги раҳбарлик роли янада ошиб, унинг назарий, сиёсий ва ташкилотчилик фаолияти кучайиб бормоқда. КПСС Марказий Комитетининг, унинг замонамиз атоқли сиёсий ва давлат арбоби, содиқ марксчи-ленинчи, коммунизм иши учун толмас курашчи, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюроси олиб бораётган самарали ижодий иш жуда катта аҳамиятга эгадир.

КПСС партия турмуши ва раҳбарлик принципларининг ленинча нормаларини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга, ички партиявий демократияни чуқурлаштиришга, партиянинг ҳар бир аъзосига нисбатан талабчанликни оширишга ҳамда ўзининг сифат составини яхшилашга, жамиятга партиявий раҳбарликнинг ҳамма жиҳатларини такомиллаштиришга катта эътибор бериб келмоқда. Шу жиҳатдан олганда партия XX съезди, Марказий Комитет 1964 йил октябрь Пленуми, КПСС XXIII, XXIV ва XXV съездлари қарорлари принципиал аҳамиятга эга бўлди. Партияда чинакам ленинча иш услуби — субъективизмга ёт бўлган, юксак талабчанликни тақозо этадиган, хотиржамликни истисно қиладиган, бюрократизм ва формализмнинг ҳар қандай кўринишларига қарши турадиган илмий, ижодий услуб қарор топди. Бизнинг 16 миллионлик партиямиз Октябрнинг 60 йиллигини ўзининг ленинчи Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашган маслакдош коммунистларнинг жанговар иттифоқи сифатида кутиб олмоқда.

Кейинги олтмиш йил мобайнида бизнинг мамлакатимиздагина эмас, шу билан бирга бутун дунёда ҳам жуда катта ўзгаришлар содир бўлди. Ана шу кенг қамровли, чуқур социал ўзгаришларни Улуғ Октябрь социалистик революцияси бошлаб берди. Бу революция халқаро ишчилар ҳаракатининг барча отрядларига қудратли революцион туртки берди, мустамлака ва ярим мустамлака мамлакатлардаги миллий-озодлик курашини ривожлантириш учун янги имкониятлар ва истиқболлар очди. Ҳозирги замон бутун ижтимоий ҳаётининг марказида узил-кесил ва батамом ишчилар синфи турибди. Улуғ Октябрнинг таъсири остида барча қитъаларда пролетариатнинг уюшган авангарди — коммунистик партиялар вужудга кела бошлади.

Иккинчи жаҳон урушида фашизм ва япон милитаризми тор-мор этилганлиги, Европа ва Осиёнинг бир қанча мамлакатларида социалистик революциялар ғалаба қилганлиги жаҳон ривожини жадаллаштирди. Улуғ Октябрь бошлаб берган революцион жараён сифат жиҳатидан янги маррага кўтарилди: жаҳон социализм системаси қарор топди. Халқаро майдондаги кучларнинг нисбатида туб ўзгариш рўй берди. Жаҳон социализмининг қудрати ва намунаси халқаро ишчилар синфининг революцион имкониятларини кўпайтириб, бутун озодлик ҳаракатининг тараққиётига ёрдам берди.

Ғолибона Куба революцияси ғарбий ярим шарда биринчи социалистик давлатнинг ташкил топишига олиб келди. Вьетнам халқининг тарихий ғалабаси ва мамлакатни қайта бирлаштириш тугаллланганлиги натижасида Вьетнам Социалистик Республикаси Осиёда тинчлик ва тараққиётнинг муҳим омилига айланди. Лаосдаги ватанпарвар кучлар ғалаба қозониб, марксчи-ленинчи халқ революцион партияси мамлакатга раҳбарликни ўз қўлига олганлиги туфайли социалистик мамлакатлар оиласи кенгаймоқда.

Жаҳон социализмининг тарихий тажрибаси марксизм-ленинизм хазинасини янги хулосалар ва қоидалар билан бойитди, революцион назария ва практика уфқларини кенгайтирди. Бу тажриба социалистик революция ва янги жамият қуришнинг марксизм-ленинизм фани очиб берган ҳамда биринчи марта Октябрь практикасида рўёбга чиққан асосий қонунлари муштарак моҳиятини ҳеч инкор қилиб бўлмайдиган тарзда исботлади, шу қонунларни айрим мамлакатлардаги конкрет шароитлар ва хусусиятларни ҳисобга олиб ижодий татбиқ этиш зарурлигини тасдиқлади.

Кейинги йилларда социалистик мамлакатлар қардош халқларининг жаҳоншумул ҳамдўстлиги — янги типдаги халқаро иттифоқ янада кўпроқ мустаҳкамланди. Тузумнинг муштараклиги, тинчлик, социализм, демократия ва миллий мустақиллик ишига садоқат туфайли бирлашган социалистик давлатлар ўз ўрталаридаги ҳар томонлама ҳамкорликни марксизм-ленинизм ва интернационал бирдамлик, ҳар бир давлатнинг тенг ҳуқуқлилигини ва суверенитетини ҳурмат қилиш, ички ишларга аралашмаслик, ўртоқларча ўзаро ёрдам принциплари негизида ихтиёрий равишда ривожлантирмоқдалар. Қардош мамлакатларнинг ғоявий бирлиги ва сиёсий жипслиги мустаҳкамланди. Уларнинг ташқи сиёсат соҳасида баҳамжиҳат ҳаракат қилиш механизми таркиб топиб, муваффақиятли ишлаб турибди. Иқтисодий ҳамкорлик тез ривожланмоқда. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган давлатларнинг социалистик иқтисодий интеграцияси узоқ муддатли комплекс программаси ишлаб чиқилди ва амалга оширилмоқда. Идеология ва маданият соҳасидаги алоқалар кенгаймоқда. Социалистик мамлакатлар жипслигини мустаҳкамлаш, уларнинг марксчи-ленинчи партиялари ўртасидаги қардошларча дўстликни чуқурлаштириш социализмнинг бирлашган қудратини ва халқаро воқеалар боришига таъсирини анча кўпайтиради. Эндиликда социалистик мамлакатларнинг ҳамдўстлиги дунёда энг ҳаракатчан иқтисодий куч, жаҳон сиёсатининг етакчи омили бўлиб қолди.

Социалистик мамлакатларнинг муваффақиятлари келажак социализмники эканлигидан яққол далолат беради. Капитализм эса, аксинча — келажакдан маҳрум жамиятдир. Бу жамият меҳнаткашлар эксплуатация қилинишини, социал-сиёсий ва маънавий зулмни, ишсизликни, ирқий ва миллий камситишни, эски ва янги мустамлакачиликни билдиради. Капитализм жамиятнинг чуқур маънавий инқирозини, руҳий таназзулини, ҳаётга истеъмолчилик муносабатини, шахсни бузадиган зўравонлик муҳитини келтириб чиқаради.

(Давоми иккинчи бетда).

УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ТЎҒРИСИДА

(Боши 1-бетда).

Империализм — термоядро фалокати хавфини вужудга келтирадиган тўхтовсиз қуролланиш пойгасининг айбдоридир, атроф муҳитга ваҳшиёна муносабатда бўлиш айбдоридир.

Капитализмнинг умумий кризиси анча чуқурлашган, унинг муросасиз зиддиятлари кескинлашган ҳозирги шароитда эксплуатацияга, монополияларнинг зулмига қарши, демократия ва социализм учун кураш тобора кенг кўлам касб этмоқда. Пролетариат бу курашда пешқадамлик қилмоқда. Эксплуатацияга, ишсизликка, қимматчиликнинг ўсишига қарши иқтисодий кризис машаққатини меҳнаткашлар гарданига юклаш йўлидаги уринишларга қарши қаратилган забастовка кураши кейинги ўн йилликлар мобайнида энг юксак даражага кўтарилди. Йирик капиталнинг реакцион сиёсатига тобора кучли зарба урилмоқда. Португалия ва Грециядаги фашистлар диктатураси барбод бўлди. Испаниядаги Франкочилар режими инқирозга учради.

Ишчилар ҳаракатининг бирлигига, сўл, демократик кучларни бирлаштиришга интилиш кучаймоқда. Касаба союзларида сўлга силжиш рўй бермоқда. Капитал мамлакатларидаги коммунистик партиялар сон жиҳатдан ўсмоқда, уларнинг омма орасидаги обрў-эътибори ва таъсири ошиб бормоқда.

Миллий озодлик ҳаракатининг қудратли қисуви остида империализмнинг мустамлакачилик системаси тугатилди. Ўнлаб янги мустақил давлатлар пайдо бўлди. Уларнинг жаҳон ривожидаги роли анча ортиб бормоқда. Империализм ўз ҳукмронлигидан маҳрум бўлганлигига кўникмади у бошқа мамлакатларни эксплуатация қилишни янги мустамлакачилик ёрдамида давом эттиришга, уларнинг иқтисодий ва сиёсий ҳаётини контроль қилишга умид боғламоқда. Бироқ мустамлакачиларнинг хукмронлигидан озод бўлган мамлакатлар ўз мустақиллигини мустаҳкамлашга, иқтисодий, техникавий ва маданий тараққиётни жадаллаштиришга эришмоқдалар. Изчил антиимпериалистик позицияларда туриб ҳаракат қилаётган, туб ижтимоий ислоҳотлар қилишга интилаётган демократик ва революцион кучлар мустаҳкамланмоқда. Социалистик йўлни танлаб олган араб мамлакатларининг, Африка ва Осиё мамлакатларининг ижтимоий ҳаётида чуқур прогрессив силжишлар содир бўлмоқда.

Совет Иттифоқи, бошқа социалистик давлатлар ўз қонуний муддаоларини амалга ошириш учун, империалистик эксплуатациядан тўла-тўкис ҳалос бўлиш учун, ўз тақдирини ўзи тасарруф этиш ҳуқуқи учун ривожланаётган мамлакатлар олиб бораётган курашда уларга ҳар томонлама мадад бермоқдалар. СССР ва Кубанинг, социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатларнинг Африка китъасидаги ва бутун дунёдаги тараққийпарвар кучларнинг бирдамлиги ва қардошларча ёрдамига таянган Ангола ватанпарварларининг ғалабаси революцион ҳаракатнинг кейинги вақтлардаги катта ютуғи бўлди. Бу ғалаба Африка халқларининг Жанубий Африкадаги ва Родезиядаги ирқчи режимларга қарши курашига янги кучли туртки бўлди.

Ҳозирги замоннинг уч асосий революцион кучи — жаҳон социализми, халқаро пролетариат ва миллий-озодлик ҳаракатининг иттифоқи енгилмас қудратга эга эканлигидан тарих яққол далолат бериб турибди.

Дунёдаги кучлар нисбатида содир бўлган туб ўзгаришлар негизида халқаро муносабатларнинг бутун системаси таг-томири билан қайта қурилмоқда.

Кейинги йилларда халқаро муносабатлар ривожида ижобий бурилиш, «совуқ уруш»дан кескинликни юмшатиш сари, халқаро ҳаёт практикасида турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш сари бурилиш бўлишига эришилди. Жаҳон термоядро уруши хавфи орқага сурилди. Тинч социалистик ва коммунистик қурилиш, халқларнинг социал тараққиёт йўлидаги курашини ривожлантириш учун анча қулай халқаро шароитлар таъминланди Совет халқи ўттиз йилдан кўпроқ вақтдан бери тинч шароитда меҳнат қилмоқда. СССРнинг халқаро мавқеи ҳар қачонгидан ҳам мустаҳкам. Октябрь ватанининг, бошқа социализм мамлакатларининг халқаро обрў-эътибори янада баланд кўтарилди

Европада тинчликни мустаҳкамлаш соҳасида, айниқса сезиларли ўзгаришлар содир бўлди, Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган тарихий кенгашнинг чақирилиши ва муваффақиятли ўтказилиши бунга ёрдам берди. СССРнинг АҚШ билан муносабатларида яхшилик сари бурилиш рўй берганлиги, Франция, ГФР, Италия, Буюк Британия ва бошқа капиталистик давлатлар билан тинч ҳамкорликни ривожлантириш ялпи тинчлик манфаатларига мос келади.

Планетадаги сиёсий иқлимни соғломлаштиришдаги муваффақиятларга аввало Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатларнинг қудрати ўсганлиги, уларнинг изчил тинчликсевар сиёсати, барча қитъалардаги кенг халқ оммасининг тинчлик йўлидаги саботли кураши туфайли эришиш мумкин бўлди. Капиталистик давлатларнинг ҳукмрон доиралари эндиликда социализм устидан ҳарбий йўл билан ғалаба қозониш умидлари батамом истиқболсиз ва маъносиз эканлиги билан ҳисоблашишга мажбурдирлар Бир қанча капиталистик мамлакатларнинг ташқи сиёсатида бирмунча реалистик тенденциялар қарор топмоқда, уларнинг раҳбар арбоблари турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши зарурлигини эътироф қилмоқдалар.

КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программаси ва унинг таркибий давоми бўлган тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги курашнинг Ленин партияси XXV съезди таклиф этган программаси кескинликни юмшатиш сиёсатини ривожлантириш ва чуқурлаштиришда жуда катта амалий, сафарбар қилувчилик ролини ўйнади. Совет Иттифоқининг тинчликсеварлик ташаббусларини барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари қўллаб-қувватладилар ва қўллаб-қувватламоқдалар, бу ташаббуслар, халқларнинг туб манфаатлари ва орзу-умидларини ифодаламоқда

Айни вақтда партия жаҳон ривожининг ҳозирги босқичида халқаро майдондаги синфий кураш кучайиб бораётганлигини ҳисобга олади. Агрессив империалистик кучлар халқлар тинчлиги ва хавфсизлигига таҳликали хавф солаётган қуролланиш пойгасини кучайтирмоқдалар, кескинликни юмшатишга халақит бериш учун ҳар томонлама уринмоқдалар. Реакцион доиралар Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши идеологик диверсиялар, туҳмат-бўҳтондан иборат антисовет, антикоммунистик кампаниялар уюштирмоқдалар, социалистик мамлакатларнинг ва бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашишга уринмоқдалар. Империалистик реакция антикоммунистик жазавани авж олдириб, демократик, тараққийпарвар ҳаракатларга қарши қувғин ва террор ўтказмоқдалар

Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик мамлакатлар тинчлик ва социализм душманларининг ҳамма кирдикорларига кескин зарба бериб, халқаро вазиятда тинчлик ва социал тараққиёт учун қулай ўзгаришларни янада ривожлантиришга, кескинликни юмшатишни барча қитъаларни ўз ичига оладиган узлуксиз, тобора кўпроқ ҳаётчан, универсал ва муқаррар жараёнга айлантиришга, давлатлар ўртасида барқарор самарали тинч ҳамкорликка ўтишга, қуролсизланиш соҳасида — аввало ядро қуролини тарк этиш соҳасида амалий муваффақиятларга эришишга ҳаракат қилмоқдалар. В. И. Ленин уқтириб айтганидек, қуролсизланиш «социализмнинг идеалидир»

Бизнинг бу позициямиз барча меҳнат аҳллари дилига яқин ва тушунарлидир. Шу боисдан ҳам илғор инсоният КПСС Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг олийжаноб, инсонпарвар мақсадларга эришишга қаратилган ташқи сиёсат фаолиятини, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш йўлида Леонид Ильич Брежнев тинимсиз олиб бораётган жўшқин ва илҳомбахш курашни шу қадар юксак баҳоламоқда.

Ҳозирги замоннинг энг илғор ва нуфузли сиёсий кучи — жаҳон коммунистик ҳаракатининг позициялари мустаҳкамланмоқда. Коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро кенгаши (Москва, 1969 йил), Латин Америкаси ва Кариб ҳавзаси мамлакатлари коммунистик партияларининг кенгаши, (Гавана, 1975 йил). Европа коммунистик ва ишчи партияларининг конференцияси (Берлин, 1976 йил), бошқа регионлар коммунистларининг анжуманлари коммунистик ҳаракатни янада мустаҳкамлаш, империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун курашни кучайтириш йўлидаги катта босқичлар бўлиб қолди. Бу анжуманлар барча мамлакатлар коммунистлари интернационал бирдамлиги битмас-туганмас ҳаётий кучининг яққол намойишига айланди. КПСС бошқа қардош партиялар билан биргаликда жаҳон коммунистик ҳаракатининг бирлигини марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принципиал негизида мустаҳкамлаш учун бундан буён ҳам актив кураша веради.

Пролетар интернационализми — коммунистлар фаолиятининг ҳаёт синовидан ўтган энг муҳим принципидир. Илмий коммунизм назарияси ва практикасининг бутун мазмуни пролетар интернационализми руҳи билан суғорилган. Интернационализм байроғи остида Октябрь ғалабасига эришилди, биринчи социалистик давлатнинг позициялари мустаҳкамланди, жаҳон социализм системаси вужудга келди, социалистик давлатлар ҳамдўстлиги мустаҳкамланиб, ривожланиб бормоқда, халқаро коммунистик, ишчилар ҳаракати ўсиб, жипслашмоқда. КПСС доимо социализмнинг, бутун революцион ҳаракатнинг туб интернационал манфаатларига асосланиб келди ва асосланмоқда.

Муштарак мақсадлар йўлидаги курашда барча мамлакатлар ишчилар синфи, коммунистларнинг бирдамлиги, улар халқларнинг миллий озодлик ва социал тараққиёт йўлидаги курашини қўллаб-қувватлаши, кенг ҳуқуқли, мустақил қардош партияларнинг ихтиёрий ҳамкорлиги, улар ўз сиёсатида меҳнаткашларнинг миллий ва интернационал манфаатларини узвий равишда боғлаб олиб бораётганлиги, ана шуларнинг ўзи амалдаги пролетар интернационализмидир. Пролетар интернационализми коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг қудратли, синалган қуроли бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Жаҳон революцион ҳаракатининг бутун ривожи марксизм-ленинизм, пролетар интернационализмининг муштарак принципларига риоя этилиши — ҳар бир коммунистик партия позициялари мустаҳкамланиши, обрў ва таъсири ўсишининг, у ўз мамлакати ишчилар синфи олдидаги ўз вазифаларини ва ўз интернационал бурчини муваффақиятли бажаришининг энг муҳим шарти эканлигини тасдиқламоқда. Коммунистик партиялар чинакам мустақиллиги ва эркинлигини қарор топтириш, улар самарали, принципиал революцион сиёсат олиб бориши бутун коммунистик ва ишчилар ҳаракати доирасидаги қардошларча ҳамкорлик, ўзаро ёрдам ва мададкорликни ривожлантиришни, империализмга қарши асосий куч, жаҳон революцион жараёнининг ишончли таянчи бўлган реал социализм билан амалий ҳамкорликни тақозо этади

Октябрь революцияси шундай социал-сиёсий воқеадирки, унинг улуғлиги инсоният ижтимоий тараққиёт йўлидан ҳар сафар янги қадам қўйган сайин тобора чуқурроқ ва яққолроқ намоён бўлаверади.

Октябрь ғалабаси, реал социализм тажрибасининг жаҳоншумул-тарихий аҳамияти шундан иборатки, улар жамиятни меҳнаткашлар манфаатлари йўлида энг одилона ташкил этиш намунасини кўрсатиб берди.

Социализм — реал инсонпарварлик жамиятидир. Меҳнаткаш инсон унинг энг қимматли бойлигидир. Ҳамма нарса инсоннинг бахт-саодати учун, инсоннинг фароғати учун — янги, социалистик турмуш тарзининг энг чуқур маъноси ана шундай

Социализм — озод меҳнат, чинакам демократия, ҳақиқий шахс озодлиги, энг илғор фан ва маданият жамиятидир. У ҳар қандай турдаги зулмни тугатади, меҳнаткашларнинг меҳнат қилиш, билим олиш ва ҳордиқ чиқариш, иш олиш ҳуқуқини таъминлайди, жамият барча аъзоларининг ҳар томонлама ижобий ўсиши учун реал имкониятлар яратади

Социализм — социал оптимизм жамиятидир. У меҳнат аҳлига эртанги кунга, ўз фарзандларининг бахтиёр келажагига бадавлат кексаликка қаттиқ ишонч бахш этади.

Социализм халқларга янги, тенг ҳуқуқли муносабатлар, ўзаро манфаатли ҳамкорлик ва тинчлик келтиради. У эски ва янги мустамлакачилик оқибатлари азобини чекаётган ривожланаётган мамлакатларнинг халқларига иқтисодий қолоқликни тарихан қисқа муддатларда тугатиш истиқболини, социал озодлик ва ҳар томонлама тараққиёт истиқболини очиб беради.

Иқтисодий, сиёсий ва маънавий турмушни социалистик тарзда ташкил этиш ҳозирги замоннинг энг муҳим ва энг зарур умум-инсоний проблемаларини ҳал этиш йўлини фақат социализмгина очиб беришини кўрсатди. Фақат социализмгина инсониятни оммавий қирғин қуроли ишлатиладиган ялпи хунрезлик урушидан абадий халос қилишга, табиий муҳитни сақлаб қолиш ва яхшилашга қодирдир.

Барча мамлакатлар меҳнаткашларининг энг порлоқ умидлари социализм билан боғланган. Октябрь намунасининг, Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатлар муваффақиятларининг кучи ана шундадир.

Ҳозир совет жамиятининг бутун ривожи КПСС XXV съезди ғояларининг тобора кучайиб бораётган таъсири остида давом этмоқда. Бу съезд — партия билан халқ бузилмас бирлиги, илҳомбахш истиқболлар ва собитқадам ишчанлик съездидир. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети номидан съездда қилган Ҳисобот докладида партия фаолиятининг ва ривожланган социализм жамияти турмушининг ҳамма асосий соҳаларини ижодий марксизм-ленинизм позицияларида туриб чуқур анализ қилди, жуда катта сиёсий тажрибани илмий асосида умумлаштирди, келажак вазифаларини ўртага қўйди, ҳам ички, ҳам халқаро характердаги ижтимоий ривожланишнинг туб проблемаларини ойдинлаштириб берди

XXV съезд белгилаб берган партиянинг сиёсий йўли СССР иқтисодий ва мудофаа қудратини узлуксиз мустаҳкамлаш ва ривожлантиришни, социалистик ижтимоий муносабатларни такомиллаштиришни, Ватанимизнинг коммунизм йўлидан янада олға боришини таъминлайди. Съезд йўл-йўриқлари самарадорлик ва сифат жуда кенг кўламлар ва катта имкониятлар беш йиллиги бўлган ўнинчи беш йиллик планида ўзининг конкрет ифодасини топди. XXV съезднинг революцион ижодий руҳи, ғоялари партиямизнинг, халқимизнинг кундалик ишларида яшаб турибди. Миллион-миллион оммага тушунарли ва манзур бўлган бу ғоялар тобора кўпроқ моддий кучга, бутун ривожимизнинг қудратли тезлаткичига айланиб бормоқда Совет кишилари ўзлари нақадар виждонан ва самарали меҳнат қилсалар, социалистик ватан қудрати шу қадар мустаҳкам бўлишини, ҳаётимиз шу қадар соз ва гўзал бўлишини яхши биладилар.

Социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёзмоқда, мусобақа давомида янги-янги шонли меҳнат ташаббуслари юзага келмоқда. Ватанимиз пойтахти — Москва, Октябрь революциясининг бешиги — Ленинграддаги илғор коллективларнинг ташаббуси билан съезд белгилаб берган социал-иқтисодий вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш учун, ўнинчи беш йиллик халқ хўжалик плани топшириқларини «Яхшироқ ишлайлик, самарадорлик ва сифатни оширайлик!» шиори остида тўла ва ошириб бажариш учун мусобақа кенг авж олиб кетди. Мусобақа қатнашчиларининг куч-ғайратлари фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, меҳнат унумдорлигини оширишга, материал, молия ресурслари, хом ашё, ёқилғи ва энергияни тежаш режимини кучайтиришга, олинган мажбуриятлар ва муқобил планларни муваффақиятли бажаришга, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга қаратилган.

Беш йилликнинг биринчи йили зарбдор меҳнат билан тугалланди. 1976 йилнинг катта ғалла хирмони учун курашда муҳим меҳнат ғалабаси қўлга киритилди. Мамлакат коммунистик бунёдкорликнинг ҳамма соҳаларида янада юксак марраларга чиқиб олди, умуман беш йилликни муваффақиятли бажариш учун яхши замин яратиб қўйилди.

Партия қилинган ишлар билан ҳақли суратда фахрлангани ҳолда айни вақтда эришилган ютуқларга реалистик баҳо беради, мавжуд камчилик ва қийинчиликларни кўриб турибди, бу камчилик ва қийинчиликларни бартараф қилиш соҳасида қунт билан иш олиб бормоқда. КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленумининг қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқи XXV съезд белгилаб берган йўлни амалга ошириш соҳасидаги ҳаракатимизнинг жанговар программаси бўлиб қолди. Пленумнинг қарорлари ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқида халқ хўжалик планларини бажаришнинг равшан тактикаси белгиланди, партия ва халқнинг ижодий куч-ғайратини энг кўп сафарбар қилишни талаб этадиган беш йилликнинг асосий соҳалари ва энг муҳим проблемалари аниқ кўрсатиб берилди.

Партия, бутун совет халқи ривожланган социалистик жамиятни янада такомиллаштиришнинг хилма-хил вазифаларини ҳал этишда Ленин таълимотига асосланади. Улуғ Октябрь социалистик революцияси Ленин байроғи остида ғалаба қозонди, шу байроқ остида социализмнинг барча тарихий ғалабалари қўлга киритилди.

Марксизм-ленинизм коммунизм ҳақидаги бирдан-бир тўғри фан, омманинг революцион ижодига мисли кўрилмаган сиёсий раҳбарлик санъати бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади. Марксизм-ленинизмга, унинг қудратли, ҳаётбахш ижодий руҳига садоқат — коммунистик бунёдкорликда, ишчилар синфининг, барча меҳнаткашларнинг манфаатлари учун курашда муваффақиятлар қозонишнинг энг муҳим шарти ва гаровидир.

Партиямиз ленинча йўлининг изчиллиги ва мустаҳкам давомийлиги ҳозирги кунда, Ватанимиз тараққиётининг янги босқичида, коммунистик қурилишнинг мисли кўрилмаган кўламдаги катта вазифалари ва ер юзида мустаҳкам тинчликни таъминлашдек ғоят муҳим вазифа ҳал этилаётган бир пайтда янада зўр куч билан намоён бўлмоқда. Бизнинг партиямиз мислсиз катта имкониятларга эга бўлган ҳолда буюк тарихий ишни бошқача тарихий вазиятда ва бошқача воситалар билан давом эттирмоқда Октябрнинг Ленин гвардияси. Россия пролетариатининг шарафи ва ифтихори бўлган Ленинчи большевикларнинг унутилмас отряди ана шу буюк тарихий иш учун курашиб келган эди.

Улар Ленин раҳбарлигида янги типдаги партияни вужудга келтиришга ҳал қилувчи ҳисса қўшдилар. Улар подпольенинг оғир шароитларида партиянинг бирлигини мустаҳкамладилар, унинг жанговарлик қобилиятини оширдилар. Уларнинг пролетариат ишига чексиз садоқати. ташкилий жиҳатдан жипслашганлиги, омма ўртасидаги обрў ва таъсири партиямизнинг кучи ҳамиша таяниб келган замин бўлди.

Уларни ўзлари танлаб олган йўлдан четга чиқара оладиган куч жаҳонда йўқ эди: улар замонамиздаги энг қудратли, илғор синф — ишчилар синфи партиясининг содиқ фарзандлари бўлиб, марксизм-ленинизм поклигини муқаддас билиб авайлаб сақладилар ва ҳимоя қилдилар.

Коммунистлар эски дунёга — эксплуатация ва жабр-зулм, адолатсизлик ва зўравонлик, босқинчилик урушлари дунёсига штурм қилдилар. Ленин партияси ишчилар синфига ва меҳнаткаш деҳқонларга бош бўлиб, планетанинг олтидан бир қисмида ана шу эски дунёни яксон қилди.

Коммунистлар мамлакатимиз чорак аср мобайнида душман капиталистик қуршовида бўлган вақтда халққа бошчилик қилиб, ўзларининг бутун кучларини сафарбар этиб, янги дунёни қуришга киришиб, уни барпо этдилар.

Улар улуғ Ленин партияси сафида туриб, озодлик учун, чинакам демократияга эришиш учун, халқнинг ўзи, меҳнаткашларнинг ўзлари ўз ҳаётига доир барча масалаларни ҳал этиши учун курашдилар. Партия чинакам халқ ҳокимиятини вужудга келтирди.

Коммунистлар тарихда биринчи марта чинакам эркин, социалистик жамиятни барпо этган халққа садоқат билан астойдил хизмат қилиб келдилар ва хизмат қилмоқдалар. Улар ўзларининг бутун фикр-зикрини, ақл-идрокининг бутун кучини, ўз қалбларининг ҳароратини, коммунизм улуғ ишининг тантанаси учун курашга бағишламоқдалар

Бизнинг жамиятимизда Октябрь йўлидан ривожланиб борилган олтмиш йил мобайнида ажойиб социалистик анъаналар қарор топди. Бу анъаналар революцион кураш ва бунёдкорликнинг энг бой тажрибасини мустаҳкамлади. Бу анъаналарни авайлаб сақлаш — уларни ижодий тарзда ривожлантириш демакдир. Партия революция ғалабаси учун, социализм ва коммунизм учун курашган, муштарак манфаатлар ва идеаллар билан жипслашган кишилар барча авлодларининг тажрибасини моҳирлик билан бирга қўшиб олиб бормоқда ва бойитмоқда. Барча синфлар ва социал гуруҳларнинг, барча миллат ва элатларнинг, совет жамияти барча авлодларининг мустаҳкамланиб бораётган бирлиги — Октябрь улуғ иши янги ғалабаларининг гаровидир.

Марказий Комитет қарор қилади:

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг олтмиш йиллиги — мамлакатимиз меҳнаткашларининг, бутун тараққийпарвар инсониятнинг буюк байрами, революцион кураш ва коммунистик бунёдкорлик байрами олдидан тайёргарлик кенг авж олдирилсин

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, совет ва хўжалик органларининг шонли юбилейга тайёргарлик ва уни ўтказиш соҳасидаги бутун иши меҳнаткашларнинг ижодий ғайратини КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш, ўнинчи беш йилликни муваффақиятли бажариш, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг янада ўсишини таъминлаш, техника тараққиётини жадаллаштириш, ишнинг самарадорлиги ва сифатини ошириш, халқ турмушининг моддий фаровонлиги ва маданий даражасини муттасил юксалтириш учун сафарбар қилишга қаратилсин

Саноат корхоналари, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, транспорт ва халқ хўжалигидаги бошқа тармоқлар илғор коллективларининг шонли юбилейни муносиб кутиб олиш учун, беш йиллик икки йили топшириқларини 1977 йил 7 ноябригача бажариш учун, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун социалистик мусобақани авж олдириш соҳасидаги ташаббуси маъқуллансин.

Бутун ташкилий-сиёсий ва ғоявий-тарбиявий ишда қуйидагиларни амалга ошириш зарур:

— Октябрь революциясининг, В. И. Лениннинг асарларида, КПССнинг, халқаро коммунистик ҳаракатнинг ҳужжатларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ва партия бошқа раҳбарларининг докладлари ҳамда нутқларида баён этилган қоида ва хулосаларнинг жаҳоншумул тарихий аҳамияти ҳар томонлама ва чуқур очиб берилсин;

— тарихда биринчи социалистик давлатни вужудга келтириш ва мустаҳкамлашда Коммунистик партиянинг раҳбарлик фаолияти, революцион-ўзгартирувчилик фаолияти, революцияда ва янги жамият қуришда халқ оммасининг ҳал қилувчи роли кенг кўламда ёритилсин, ёшларимиз КПССнинг, ишчилар синфининг, бутун совет халқининг шонли революцион, меҳнат ва жанговар анъаналари руҳида тарбиялансин;

— коммунистик бунёдкорлик улуғвор планларини амалга ошириш учун, партия XXV съезди тарихий қарорларини бажариш учун курашда совет кишиларининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги, ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар ва халқ зиёлилари фидокорона меҳнатининг жуда катта социал аҳамияти ёрқин кўрсатиб берилсин, партиянинг иқтисодий стратегияси ва социал сиёсати бутун чоралар билан пропаганда қилинсин. Мавжуд камчиликлар принципиал, ишчан танқид остига олинсин, резервлар ғайрат билан очилиб, улардан фойдаланилсин, илғор тажрибалар кенг ёйилсин;

— экономика, илм-фан ва маданиятни ривожлантиришда, халқ фаровонлигини муттасил ошириб боришда СССРнинг, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг катта-катта ютуқлари, социализмнинг капитализм олдидаги туб афзалликлари яққол очиб берилсин, социализм тўғрисидаги ҳақиқат жаҳон халқларига етказилсин.

— буржуазия идеологияси, ўнг ва «сўл» ревизионистик концепциялар асосли равишда танқид қилиб борилсин, Октябрь революциясининг халқаро аҳамиятини, партиямиз ва халқимиз босиб ўтган йўлларнинг аҳамиятини камситмоқчи ва тарихни сохталаштирмоқчи бўлиб уринаётган ҳар хил тусдаги кимсалар фош қилиб борилсин, антикоммунизм ва антисоветизмга, ҳамма тусдаги оппортунизмга қатъий зарба берилсин;

— КПССнинг жаҳон социализм системасини ривожлантириш ва мустаҳкамлашга, миллий-озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлашга қаратилган фаолияти, унинг халқлар тинчлиги, ҳамкорлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтирмоқ учун олиб бораётган кураши ҳар томонлама ёритилсин. Партиямизнинг марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми асосида коммунистик ҳаракат бирлиги учун курашдаги роли очиб берилсин.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, округ, шаҳар, район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети. Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг Бош сиёсий бошқармасига, қўшилмалар ва ҳарбий ўқув юртларининг сиёсий органларига Октябрнинг 60 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш борасида ташкилий ва агитация-пропаганда тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга ошириш тавсия қилинсин. Бунда Октябрнинг 50 йиллигини, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини ва СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини байрам қилиш даврида орттирилган тажрибалардан кенг кўламда фойдаланилсин.

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти, ижтимоий фанлар академияси ва олий партия мактаби СССР Фанлар академияси билан биргаликда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига бағишланган илмий-назарий конференция ўтказсинлар.

СССР Маданият министрлиги, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, СССР Маориф министрлиги, СССР Министрлар Совети телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети, СССР Госкомиздати, СССР Госкиноси, СССР Министрлар Совети Фан ва техника давлат комитети, СССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими давлат комитети, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети, ДОСААФ Марказий Комитети, уруш ветеранлари Совет комитети, Сиёсий адабиёт нашриёти, Бутуниттифоқ авторлик ҳуқуқи агентлиги, «Плакат» нашриёти, Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правлениеси, СССР Ёзувчилар союзи, СССР Кинематографиячилар союзи, СССР Рассомлар союзи,. СССР Композиторлар союзи, СССР Журналистлар союзи. СССР Архитекторлар союзининг правлениелари бўлажак юбилей муносабати билан кўриладиган зарур тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширсинлар

Юбилей тадбирларини ишлаб чиқишда Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган энг яхши ишларнинг илмий ва бадиий конкурсларини, адабиёт ва санъат асарларининг конкурсларини ўтказиш, конкурс ғолибларига Давлат мукофотларини бериш кўзда тутилсин.

«Правда», «Известия», «Советская Россия», «Социалистическая индустрия», «Сельская жизнь», «Советская культура», «Экономическая газета», «Труд», «Комсомольская правда», «Литературная газета» газеталарининг, «Коммунист», «Партийная жизнь», «Агитатор», «Политическое самообразование», «Вопроси истории КПСС» журналларининг, бошқа газета ва журналларнинг редакциялари, СССР Госкомиздати, СССР Министрлар Совети телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети Октябрнинг олтмиш йиллигига бағишланган материалларни мунтазам равишда эълон қилиб, эшиттириб боришини, китоблар ва брошюралар нашр этишни таъминласинлар.

Октябрнинг иши учун ҳалок бўлган курашчиларнинг порлоқ хотирасини бутун халқ ҳурмат билан эсласин. Кекса большевиклар, Советлар ҳокимияти учун актив курашчилар, революция, граждан уруши ва Улуғ Ватан урушининг ветеранлари, меҳнат қаҳрамонларини ҳурматлаш маросимлари ўтказилсин.

Совет халқининг тарихий революцион зафарлари, унинг коммунистик жамият қуриш учун курашдаги муваффақиятлари, мамлакатимиз олтмиш йилдан буён босиб ўтаётган қийин, синаб кўрилмаган йўлда эришган ғалабалари бутун дунёда эътироф этилди. Бу ғалабалар Октябрь ишининг бевосита давоми, улуғ Ленин ғояларининг амалга оширилишидир. Шу муваффақият ва ютуқлар, шу тарихий тажриба ҳозирги жаҳон революцион ҳаракатининг йўлчи юлдузи бўлиб келди.

Ҳозирги замоннинг революцион, прогрессив ва тинчликсевар кучлари халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик юксак идеаллари йўлида тобора маҳкамроқ жипслашмоқда. Шу кучларнинг тобора ошиб бораётган активлиги, мустаҳкамланаётган ҳаракат бирлиги янги жаҳон уруши хавфининг олдини олишга, бутун инсоният учун мустаҳкам тинчлик ва порлоқ келажакни таъминлашга қаратилган.

КПСС Марказий Комитети ишчилар ва колхозчилар, совет зиёлиларига, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жангчиларига, коммунистлар ва комсомоллар, шонли аёлларимиз, йигит-қизларга, барча меҳнаткашларга мурожаат қилиб, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олишга, қудратли социалистик давлатимизнинг юбилейини экономика, илм-фан ва маданиятни ривожлантиришда янги-янги ютуқлар билан нишонлашга чақиради.

КПСС Марказий Комитети барча совет кишилари, КПССнинг XXV съезди белгилаб берган коммунистик бунёдкорлик улуғвор режаларини амалга ошириш учун курашда ленинчи партия теварагига янада маҳкамроқ жипслашадилар, Улуғ Октябрнинг олтмиш йиллиги байрамини шонли меҳнат ғалабалари билан кутиб оладилар, деб қаттиқ ишонч билдиради.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ДЎСТОНА РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

Араб Социалистик Уйғониш партияси маҳаллий раҳбарлиги Бош секретарининг ўринбосари, Ироқ Республикаси Революцион қўмондонлиги кенгаши раисининг ўринбосари Саддам Ҳусайн КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан дўстона расмий визит билан 31 январь куни Москвага келди.

Ироқ Республикаси ва Совет Иттифоқи давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида С. Ҳусайнни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Москва меҳнаткашларининг намояндалари С. Ҳусайнни табрикладилар. Учиш майдонида Москва гарнизони қўшинларининг фахрий қоровули саф тортиб турди. Ироқ Республикаси билан Совет Иттифоқининг давлат гимнлари ижро этилди.

С. Ҳусайн билан А. Н. Косигин тушган автомашина аэродромдан мотоциклчиларнинг фахрий эскорти ҳамроҳлигида меҳмон учун ажратилган резиденция томон йўл олди.

(ТАСС).

ҲАР БИР ФЕРМАГА ПАСПОРТ

Ўзбекистон колхоз ва совхозларидаги йирик қорамол фермаларини паспортлаштириш тамом бўлди. Паспортлаштириш давомида 1350 хўжалик қарамоғидаги 1500 ферма текшириб чиқилди.

Ҳар бир ферманинг техникавий аҳволи, механизациялаш даражаси, қандай машиналар ва механизмлар билан таъминланганлиги аниқлаб чиқилди. Эски биноларни реконструкциялаш ва саноат комплексларига айлантириш учун фойдаланиш имкониятлари аниқланди. Масалан, Наманган областида рўйхат ишларини бажарган мутахассисларнинг маслаҳати билан техникавий жиҳатдан эскириб қолган 26 та молхонани қайта ускуналаш бошланди.

Паспортлаштиришнинг ўтказилиши республика чорвадорларига ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялашни яхшироқ амалга оширишга, янги техникани жорий этишга имкон берди. (ЎзТАГ).

ОҚ ЙЎЛ, «МЕҲНАТ»!

«Союзхлопкомаш» бирлашмасининг бош корхонаси цехларидан республиканинг пахта заводларига «оқ олтин»ни хас-чўпдан тозалайдиган «Меҳнат» маркали машиналарнинг дастлабки туркуми жўнатилди Бу ерда ана шу юқори унумли тозалагич машинани кўплаб чиқариш йўлга қўйилди. Бу машинани пахтачилик ускуналари махсус давлат конструкторлик бюросининг инженерлари ишлаб чиқишган. «Меҳнат»нинг муҳим афзаллиги шундаки, у ингичка толали пахтани ҳам, оддий пахтани ҳам тозалайверадиган бирдан-бир машинадир. Бунга машина иш органи — чанг барабанини унификация қилиш ҳисобига эришилди

Иш органларининг такомиллаштирилиши ускунанинг унумдорлигини ҳам оширди «Меҳнат» маркали машина бир соатда беш тоннагача пахтани, яъни аввалгисига нисбатан икки баравар кўп пахтани тозалаб беради Машина ишлатишга ўнғай, ҳавони чангитмайди. аксинча цехдаги ҳавони тозалаш учун чангни ютади Янги нусхадаги ҳар бир тозалаш машинаси йилига беш минг сўмни тежаш имконини беради.

Бу йил корхона ана шундай юқори унумли агрегатдан 500 тасини чиқаради. Беш йилликнинг охирига қадар мамлакатдаги пахта заводларининг ҳаммаси «Меҳнат» маркали машина билан таъминланади. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ДАЪВАТЛАРИГА ЖАВОБИМИЗ

ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРАМИЗ

БЕШ ЙИЛЛИКНИ ТЎРТ ЙИЛДА БАЖАРАМИЗ

Колхозимиз меҳнат аҳли пахтачиликни тобора ривожлантириш учун ҳамма имконият ва резервлардан самарали фойдаланмоқда. Бир неча йилдирки, хўжалигимиз ҳар гектар ердан 45 центнер ва ундан ошириб пахта етиштираётир. Жонажон партиямиз XXV съезди бўлиб ўтган 1976 йилда хирмонимиз янада баракали бўлди. Биз халқ хўжалиги планини қарийб бир ярим баравар қилиб бажардик, давлатга пландан ташқари тўрт минг тоннадан кўпроқ пахта сотдик.

Бир беш йилликда икки беш йиллик план миқдорида пахта етиштиришга отланган саккизта бригадамиз, айниқса, яхши натижага эришди. Ўтган йили Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Бойтўра Кумаков бошлиқ бригада катта майдонда деҳқончилик қилиб, пландаги 851 тонна ўрнига 1562 тонна пахта етиштирди. Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Бекмурод Холмуродов бошлиқ бригада гектаридан 68 центнерга етказиб ҳосил олди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мели Қўчқоров раҳбарлик қилаётган бригада гектаридан 67 центнердан ошириб пахта топширди.

Шунингдек Э. Шаропов, Ш. Тилавов, Ҳ. Бухоров, Б. Мирзаев, А. Хегай ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳам планларини бир ярим баравардан ошириб адо этдилар.

Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлаган колхозчиларимиз КПСС Марказий Комитетининг колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, механизаторлар, олимлар, қишлоқ хўжалик мутахассисларига, қишлоққа моддий-техника воситалари етказиб берувчи саноат ходимларига, барча меҳнаткашларга йўллаган Мактубини баланд руҳ билан кутиб олдилар. Жанговар программа ҳисобланган мактуб далачилик бригадаларида, фермаларда ва механизаторлар орасида муҳокама қилинди, агитаторлар ва сиёсий ахборотчилар, сиёсий ташкилотчилар томонидан колхозчиларга ўқиб эшиттирилди. Мактубда: «1977 йилда колхоз ва совхозлар олдида янги, янада масъулиятли вазифалар турибди, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари ҳажмини анча кўпайтириш лозим бўлади», — дейилган. Пахтакорларимиз ана шу қимматли фикрга қатъий амал қилган ҳолда иш олиб боряптилар.

Колхозчиларимиз бундан олдинги беш йилликда катта муваффақиятларга эришиб, фидокорона меҳнатлари муносиб тақдирланганди. Хўжалигимиз Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Мактуб билан танишиб чиққач, ана шуларни эсладик. Мақтаса арзигудек ютуғимизни ва меҳнатимизнинг бу қадар юксак тақдирланишини сезиб, янги ғалабаларни қўлга киритиш сари отландик. Пахта етиштириш юзасидан белгиланган ўнинчи беш йиллик планни тўрт йилда бажариш мажбуриятини олдик. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини мамлакатга 13.500 тонна пахта топшириш, ҳосилдорликни камида 52 центнерга етказиш билан кутиб оладилар.

Хўш, бу борада қандай ишлар амалга оширилмоқда? Қандай резервлар топиб, ишга солиняпти? Шудгорлашни сифатли ўтказганмиз. Деярли ҳамма ер икки ярусли плуг билан 40-45 сантиметр чуқурликда ҳайдалган. Ҳайдаш олдидан картограмма асосида ҳар гектарига суперфосфат, аммофос солдик. Ерларнинг ҳолатига қараб, гектарига 250-300 килограммдан, ҳатто, 500 килограммгача минерал ўғит солиб ҳайдадик. Деҳқончилик қилиниб келинаётган ерларимиз маҳаллий ўғитлар билан табақалаб ўғитланади. Бунда ҳар бир гектар ва участка ўғитга яхшилаб тўйдирилади. Бу йил 700 гектар ерга чигит экилади. Бу ерларнинг ҳар гектарига 25-30 тоннадан органик ўғит солдик. Мана шу тадбир тупроқ унумдорлигини оширишнинг катта резервидир.

Сўнгги йилларда янги ерларни ўзлаштиришга жиддий киришиб, асрлардан буён қақраб ётган Қушқудуқ, Зарбдор ва Замбарчўл массивларидан талай ер очдик. Дарғом каналининг сувини шу ерларга оқизиш имкониятига эга бўлдик. Ўзлаштирилган баъзи участкаларга насос орқали сув чиқардик. Шундай қилиб, 1972 йилдан бошлаб бедачиликни тубдан йўлга қўйдик, пахта-беда алмашлаб экишга ўта бошладик. 1973 йили алмашлаб экиш 30 процентни ташкил этган бўлса, ундан кейинги йили 60 процентга кўтарилди. 1974 йили суръат янада ошди, массивлар сони кўпайтирилиб, 10 далалик алмашлаб экиш системаси жорий этилди. Бултур алмашлаб экишга тўла ўтдик. Янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига беда майдони бундан беш йил аввалгига нисбатан уч баравар кенгайтирилиб, 857 гектарни ташкил этди. 1976 йили 300 гектар янги ерга беда экилиб, 278 гектар эски бедазор бузилди. Тўла ротацияга ўтиш билан ҳар йили эски (уч йиллик) бедапоялар бузилиб, ўрнига янги бедазорлар барпо этилаверади. Шундай қилиб, беда ҳосили илгаригига қараганда икки ҳисса ортди. Ўтган йили дон учун 91 гектар ва силос учун 131 гектар майдонда маккажўхори ўстирилди. Ҳар гектаридан 80 центнердан дон, 491 центнердан кўкпоя олинди.

Алмашлаб экишни тўла жорий этиш туфайли мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтирилди. Сигирлардан сут соғиб олиш ошди. Илгарилари сигир бошига йилига бир ярим минг килограмм атрофида сут етиштирган бўлсак, бултургиси 2500 килограммдан ошиб кетди. 1975 йили давлатга 57 тонна сут сотилган эди, ўтган йили бу рақам 72 тоннага етди.

Хўжалигимиз пахтачиликдангина эмас, чорвачилик, сабзавотчилик, боғдорчилик ва бошқа соҳалардан ҳам катта даромад қилмоқда. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида умумий пул даромадимиз салкам ўн миллион сўмни ташкил этди. Тайёрланган пахтанинг сифатлилиги юқори сортга қабул қилингани ва 4547 тонна «Тошкент-1» уруғлик пахта етиштирганимиз орқасида 493 минг сўм, машина терими планини ошириб бажарганимиз эвазига мукофот тариқасида 150500 сўм қўшимча даромад қилдик. Натижада, йиллик даромадимиз ошиб, колхозчилар меҳнатига тақсимлаб бериладиган маблағ миқдори 21 процент кўпайди. Ҳар иш кунининг ўртача қиймати 1975 йили 6 сўм 44 тийиндан 7 сўм 50 тийинга ортди. Ҳар бир колхозчининг йиллик иш ҳақи ўрта ҳисобда 3000 сўмдан 3500 сўмга етди. Уста сувчилар, механизаторларники бундан ҳам зиёд бўлди. Ҳозир бўлинмас фондимиздаги маблағ икки ярим миллион сўмни ташкил этади. Шу ҳисобдан янги замонавий посёлка барпо этмоқдамиз. Ўрта мактаб биноси қурилиб, ўтган ўқув йилида фойдаланишга топширилди.

Колхозимизда тежамкорликка катта эътибор берилади. Дала ишларининг қандай бажарилиши, пул харажатлари мунтазам назорат қилиб борилади. Бунинг учун колхоз бўйича кексалардан ва мутахассислардан иборат сифат комиссияси, бригадаларда ва чорва фермасида ҳам шундай комиссия ишлаб турибди. Бунга колхоздаги 37 халқ назоратчиси кўз-қулоқ бўлиб туради.

Партия Марказий Комитетининг Мактубида кўкламги экишнинг муваффақияти кўп жиҳатдан техникани ўз вақтида ва пухта шай қилиб қўйишга боғлиқ эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган. Мавжуд техникани дала ишларига муддатидан олдин ва юқори сифатли тайёрлаб қўйиш асосий, энг муҳим вазифалардан биридир. Қишлоқ хўжалик машиналари ремонти жадаллаштирилмоқда. Устахона қошида ошхона очилган, ҳар куни ремонтчилар икки маҳал иссиқ овқат билан таъминланмоқда. Асосий турдаги техниканинг икки сменада ишлашини таъминлаш учун зарур чора-тадбирларни кўрмоқдамиз. Республикада хизмат кўрсатган механизатор Қаюм Шодмоновнинг ташаббуси билан ҳар йили қишда тракторчи, универсалчи ва механик-ҳайдовчиларнинг ўқиши ташкил қилинади. Бу йил ҳам механизаторларнинг малакасини ошириш учун ўқитиляпти. Бундан ташқари, ўнинчи синфни битирган 70 ёш 47-ҳунар-техника билим юртининг колхоздаги филиалида таҳсил кўрмоқда. Булар ҳам колхозимиз механизаторлари сафига қўшиладилар.

Юқорида органик ўғитлардан картограмма асосида фойдаланишни айтгандик. Ҳа, маҳаллий ўғит ҳосилдорликни оширишда муҳим роль ўйнайди. Бригада бошлиқларимиз, агроном ва мутахассисларимиз ўғит тўплашга ҳар доим эътибор берадилар, йил давомида бу иш билан шуғулланадилар. Хусусан, қиш кунларида Тен Сергей билан Бозор Норчаев бошлиқ ўғит тўплаш бригадамиз тиниб-тинчимайди. Ҳар икки бригадага 2 та бульдозер, 40 та тележка, 4 та юк ортиш машинаси бириктиб қўйилган. Колхоз чорва фермаларидангина эмас, қўшни Каттақўрғон чорва комплексидан, колхозчилар хонадонларидан ўғит ташийдилар. Ўтган йил декабрь ва бу йил январь ойи бошидан бери 17 минг тоннадан кўпроқ органик ўғит жамғарилди.

Кейинги йилларда колхозимиз территориясида талай янги ер ўзлаштирилди. Бундай ерлар Қушқудуқ массивида кўп. Биз ана шу ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш устида анча ишлар қилдик. Бу йилги қишки мавсумда яна 600 гектар участкада ер текислашни планлаштирганмиз. Шу кунларда 10 бульдозер, учта скрейпер ва бошқа турдаги машиналар унумли ишлатилмоқда. Январь-февраль ойлари давомида 100 гектар янги ер очиб олишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Яна бошқа резервларга ҳам эгамиз. Ўтган йили 17 та пахтачилик бригадамизда колхознинг ўртача ҳосилидан кам ҳосил олинди. Янгидан ўзлаштирилган ердаги еттита бригадамиз гектаридан 37-39 центнердан пахта етиштирди. Агар буларда ҳам ҳосилдорлик эллик центнерга етказилса, қўшимча равишда талай пахта етиштирган бўламиз. Ҳозирги пайтда асосий эътиборни ана шу кам ҳосилли бригадаларда ҳосилни 10-12 центнерга оширишга қаратмоқдамиз. Кўкламги экишга пухта ҳозирлик кўриш билан бир қаторда пахтачилик бригадаларимизни йириклаштирдик.

Колхозимизда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарори асосида дала ишлари кучайтириб юборилди. Биз янги беш йилликнинг иккинчи йилида ҳам юксак ҳосилдорликка эришиш учун ҳаракат қилмоқдамиз.

Жониқул ЮСУПОВ,
Пастдарғом районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Карл Маркс номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

САЛОМАТЛИК ЙЎЛИДА

Хабаровск химия-фармацевтика заводи ўз маҳсулотларини Сибирь, Узоқ Шарқ ва бошқа республикаларга етказиб беради. Бундан ташқари, корхона Болгария, Чехословакия, Вьетнам, Монголия, АҚШ, Франция, ГФР ва жаҳоннинг бошқа йирик мамлакатларига ҳам дори-дармонлар жўнатади.

...Маҳсулот жўнатиш бўлими. Монголияга юбориладиган дори-дармонларнинг навбатдаги туркумини жўнатиш учун ҳужжатлар тўлғазилмоқда.

— Бизнинг корхонамиз, — дейди иқтисодчи Т. Иванова, — Монголияга қатор йиллардан бери хлорийли кальций, антибиотиклар, турли зарур медицина дориларини етказиб бераётир.

Узоқ Шарқдаги бу завод маҳсулотларига бўлган талаб нима учун катта? Оддий дори-дармонлардан ташқари, тайгада ўсадиган ўсимликлардан дорилар ва настойкалар тайёрланади бу ерда. Узоқ Шарқ ўрмонларида женьшень, шунингдек унинг «оиласига мансуб» аралия, утерококк сингари доривор ўсимликлар ўсади. Узоқ ўтмишдан бери маҳаллий аҳоли ундан даволаш мақсадларида фойдаланади. Тиббиёт олимларининг аниқлашларича, бу ўсимликларнинг барчасидан тайёрланган дорилар киши организмидаги чарчоқни қолдиради, кўпгина асаб касалликларини даволашда яхши самара беради.

Хабаровскдаги химия-фармацевтика заводида технология жараёнлари такомиллаштирилмоқда. Бу ерда замонавий автомат станоклар ва линиялар ўрнатилган, ишлаб чиқаришнинг кўп участкаларидаги қўл меҳнати механизациялаштирилган. Корхона аҳли ўнинчи беш йилликда ўз маҳсулотлари турини кўпайтириб, унинг сифатини янада яхшилашга қатъий қарор қилган.

Е. БУГАЕНКО.

ДЎСТЛАР БИЛАН БИРГА

Душанбадаги «Таджиктекстильмаш» заводи Тожикистон ССР машинасозлик корхоналарининг байроқдори саналади. Бу ерда замонавий тўқув асбоб-ускуналари ишлаб чиқарилади. «АМК-150» тўқув автоматининг шуҳрати жаҳон бозорида катта. Бу автомат ёрдамида меҳнат унумдорлигини кескин ошириш мумкин.

«Таджиктекстильмаш» заводи турдош корхоналар ҳамда лойиҳалаш конструкторлик бюролари билан ҳамкорликда иш олиб бормоқда. Бундан уч йил муқаддам завод «Интертекстильмаш» хўжалик бирлашмаси сафига қўшилди. Бу бирлашма Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар доирасида ташкил топган. Улар социалистик ҳамкорликдаги мамлакатлар корхоналари учун тўқув машиналарини тайёрлаб беради. Тожикистонлик машинасозлар бирлашма бўйича ўз дўстларининг фикрларини инобатга оладилар. Масалан, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар тўқимачилик ишлаб чиқаришидаги баъзи бир масалаларни ҳисобга олиб, ишлаб чиқарилаётган машиналар конструкциясига ўзгартириш киритилди.

— Социалистик иқтисодий интеграциянинг комплекс программаси, — дейди токарлар бригадасининг бошлиғи, Тожикистон ССР Олий Совети депутати М. Ҳамидов, — Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлардаги ишлаб чиқариш кучларини янада ривожлантиришга самарали ёрдам бермоқда. Бундай улкан программани амалга оширишда социалистик мамлакатлардаги ўртоқларимиз билан бир сафда бораётганлигимиз билан фахрланамиз.

Ю. ЗЕММЕЛЬ.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ГАВАНА:

МАНГУ ДЎСТЛИК ИФОДАСИ

Куба Компартияси Марказий Комитети секретариатининг аъзоси, ташқи ишлар министри Исидоро Мальмиерка КПСС Марказий Комитети Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг 1974 йилда Кубага қилган визити Куба билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстликни кучайтириш ва мустаҳкамлаш жараёнида, Куба ва СССР халқлари ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришда тарихий босқич бўлди, деди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Куба диёрида бўлган унутилмас кунлардан буён, деди сўзини давом эттириб И. Мальмиерка, уч йил ўтди. Шу ўтган давр Куба билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатлар қардошларча, дўстона алоқаларнинг жуда яхши намунаси эканлигини яна бир марта тасдиқлади.

Бизнинг муносабатларимиз, деди у, улуғ давлат билан тараққиёт йўлига ўтиб олган кичик мамлакат ўртасидаги муносабатнинг жуда яхши намунасидир. Совет Иттифоқининг ғоят кенг кўламдаги актив бирдамлиги империалистларнинг республикага қарши ҳар қандай агрессияларига зарба бера олганлиги ҳақида гапириб ўтиришнинг ҳам ҳожати йўқ. Иқтисодий соҳада ва бошқа ҳамма соҳаларда мамлакатларимиз ўртасидаги самарали ҳамкорлик Кубанинг муваффақиятли социал-иқтисодий тараққиёти учун ҳам мустаҳкам негиз бўлиб хизмат қилмоқда. (ТАСС).

Халқ Кореясининг энг навқирон корхоналаридан бири — Пхеньян эмаль симлар заводи Совет Иттифоқи ёрдамида қурилган бўлиб, бу ерда СССРдан келган мутахассислар корейс ишчилари билан ёнма-ён туриб меҳнат қилмоқдалар. Совет инженер-техниклари бой тажрибаларини ўртоқлашиб, мураккаб асбоб-ускуналарни ўзлаштиришда пхеньянлик дўстларга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Суратда: Владимир Боровиков ва эмалчи Ли Син Он нозик эмаллаш участкасида.

А. Яковлев фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ЧЕПЕЛЛИКЛАР ТАШАББУСИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНДИ

Чепель металлургия ва машинасозлик комбинатининг коллективи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини меҳнатда, социалистик қурилишда конкрет ютуқлар билан нишонлашга қарор берди. Коллективнинг бу чуқур ватанпарварлик ва интернационалистик ташаббуси халқ Венгриясидагина эмас, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларда ҳам кенг миқёсда қўллаб-қувватланди.

ШОНЛИ ТАШАББУС ВАТАНИДА

БУДАПЕШТ. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Чепель комбинатига йўллаган табрикномасини республиканинг барча меҳнаткашлари ўқиб чиқишди. Табрикнома Венгрия газеталарининг биринчи саҳифаларида эълон қилинди. У корхоналар, муассасалар, кооперативлар коллективларида муҳокама қилинмоқда.

«Қизил чепель» меҳнатчилари Л. И. Брежневнинг табрикномасини бажонидил маъқуллаб кутиб олдилар. Комбинатнинг ҳамма цех ва ишлаб чиқариш участкаларида бўлиб ўтган ишчиларнинг йиғилишлари қардошларча Совет—Венгрия дўстлиги ва ҳамкорлигининг ёрқин намойишига айланди.

— Биз фахрий чепеллик ўртоқ Л. И. Брежневнинг самимий сўзларидан, унинг ишчилар қалбидан отилиб чиққан ташаббусимизга берган эътиборидан ғоят тўлқинландик, деди трубопрокат заводидаги «Вперед» социалистик меҳнат бригадасининг раҳбари И. Вайда. — 1972 йилда Леонид Ильич Брежнев комбинатимизга келганлиги ҳаммамизнинг эсимизда. Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонлаш ташаббуси айни бизнинг корхонамизда юзага келганлиги бежиз эмас.

Биз станоксозлик заводида «Мир» бригадасининг аъзоси Ф. Месарош билан учрашдик. Чепелликларнинг шонли ташаббуси худди шу бригададан бошланган эди.

— Леонид Ильич Брежнев Чепель коллективига самимий табрик сўзлари билан мурожаат қилишни лозим кўрганлиги биз учун катта шарафдир,— деди Ф. Месарош. — Биз ўз ғоямизни амалга оширишга — Октябрь шарафига бошланган мусобақани кенг қулоч ёздиришга янги куч билан киришамиз. Эндиликда биз якка-ёлғиз эмасмиз. Ҳозир Венгриядаги неча ўнлаб корхоналар октябрь олди меҳнат вахтасида туриб ишламоқда.

Дарҳақиқат шундай. «Қизил чепель»дан ибрат олган Ленинварошдаги Тисай химия комбинатининг кўп минг кишилик коллективи Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига зарбдор вахта бошлади.

— Биз чепелликларнинг шонли ташаббусини биринчилар қатори қўллаб-қувватладик, — деди комбинат партия комитетининг секретари Г. Чес ТАСС мухбирига. — Биз ҳам Чепель коллективи каби ўртоқ Л. И. Брежневнинг халқ Венгрияси ишчилар синфига йўллаган самимий сўзлари билан фахрланамиз.

КОЛАРОВЛИКЛАР ПЕШҚАДАМ

СОФИЯ. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Чепель комбинати коллективига йўллаган табрикномасини Болгария газеталари кўзга яққол ташланадиган ўринларда эълон қилдилар. Болгария корхоналарида чепелликлар ташаббуси кенг муҳокама қилинмоқда, бу ташаббус Венгриядан бошқа мамлакатлар учун ҳам аҳамиятли эканлиги уқтириб ўтилмоқда.

БХРнинг ишлаб чиқариш коллективлари орасида ҳам Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш ҳаракати ривожланиб бормоқда. Масалан, пойтахтдаги Коларов районининг илғорлари куни кеча беш йилликнинг иккинчи йили ишлаб чиқариш топшириқларини шонли Октябрь байрами куни — 7 ноябргача бажариш мажбуриятини олдилар. Улар пландан ташқари 11 миллион левлик маҳсулот берадилар. Коларовликлар тежаб қолинган материал ва энергия ҳисобигагина қўшимча равишда 5 миллион левлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

Меҳнаткашларнинг Октябрь юбилейи шарафига бошланган ҳаракати Болгарияда оммавий, умумхалқ тусини олмоқда. Кун сайин бу ҳаракатга республика ишчиларининг янги-янги коллективлари қўшилмоқдалар.

ОКТЯБРЬ ШАРАФИГА — 60 ЗАРБДОР СМЕНА

ПРАГА. Чехословакияда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа «Улуғ Октябрь юбилейига — олтмиш зарбдор смена» шиори остида кенгайиб бормоқда.

«Острава» шахтаси илғори Л. Сакмара бошлиқ донгдор социалистик меҳнат бригадаси ана шу ҳаракат ташаббускори бўлди. Бригаданинг ташаббусини Октябрь революцияси номидаги Тршинец металлургия комбинатининг металлурглари биринчи бўлиб қўллаб-қувватладилар. Ҳозир эса Октябрни ишчиларга муносиб равишда кутиб олиш ҳаракати умумхалқ тусини олди.

ҲАММАНИНГ ВА ҲАР БИР КИШИНИНГ ИШИ

БЕРЛИН. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига бошланган ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Чепель металлургия ва машинасозлик комбинати коллективига табрикномасида шу қадар юксак баҳоланган социалистик мусобақа ГДР ишчилар коллективлари ўртасида кенг қулоч ёзмоқда. Республика химия саноати меҳнатчилари Октябрь олди вахтасида туриб ишлаётганларнинг биринчи сафларида бормоқдалар. Химия саноати байроқдори — Лойнадаги комбинат коллективи йил давомида саноат ишлаб чиқаришини 7,8 процент ошириш, яъни план кўрсаткичларини анча ортиғи билан бажариш мажбуриятини олди.

ГДР металлурглари, кемасозлари, машинасозлари ҳам Октябрь шарафига юксак мажбуриятлар қабул қилишди.

(ТАСС).

МАДРИД:

А. СУАРЕС НУТҚИ

Испания ҳукуматининг раиси А. Суарес телевидение орқали сўзлаган нутқида мамлакатда бўлиб ўтган сўнгги воқеалар испан халқининг демократияга бўлган интилишини хавф остида қолдиради, деди.

Террорчилар ўз ҳаракатлари билан мамлакатда саросималик туғдиришга, ҳукуматга нисбатан ишончсизлик келтириб чиқаришга, қуролли кучларни ва жамоат тартибини сақлаш кучларини мамлакатнинг сиёсий ҳаётига аралашишга ундаб Испанияда давом этаётган сиёсий жараёнга тусқинлик қилишга интилмоқдалар, деди у. Ҳукумат деб таъкидлади А. Суарес, сиёсий ҳаётни демократлаштириш юзасидан бошланган жараённи охирига етказиш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилади. (ТАСС).

ФАЛАСТИН ХАЛҚИ МУСТАҚИЛ ДАВЛАТГА ЭГА БЎЛИШИ КЕРАК

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретари Курт Вальдхайм аввало, Яқин Шарқдаги можарони бартараф қилишда Женева сулҳ конференциясининг ишини яна бошлаб юборишга ҳалақит бераётган проблемаларни Миср, Сурия, Ливан, Иордания ва Исроил ҳукуматлари билан муҳокама қилмоқ учун Яқин Шарққа бориш ниятида. У Женева конференциясини тезроқ чақириш ва музокаралар олиб бориш учун ҳозирги қулай имкониятлар қўлдан бой берилар экан, «Яқин Шарқдаги вазият тез орада яна хатарли бўлиб қолади ва халқаро тинчликка таҳдид қилади», деб қатъий ишонганлигини айтди.

Ҳозирги пайтда бу райондаги уруш ўчоғини тугатиш учун ҳақиқатан ҳам энг актив ва шошилинч чоралар талаб этилаётганлиги ҳақида баҳс юритадиган кишилар бўлмаса керак. Манфаатдор барча томонларнинг иштироки билан ўтказиладиган Женева конференцияси можарони адолатли ва мустаҳкам бартараф қилиш учун Исроил қўшинларини 1967 йилда босиб олинган барча араб территорияларидан олиб чиқиб кетиш, Фаластин араб халқининг даҳлсиз ҳуқуқларини, шу жумладан ўз тақдирини ўзи белгилаш ва ўз давлатини барпо этиш ҳуқуқини амалга ошириш, можарода бевосита қатнашувчи барча давлатларнинг, яъни бир томондан Исроилга қўшни бўлган араб давлатларининг, иккинчи томондан Исроил давлатининг мустақил яшаш ва хавфсизлик ҳуқуқини таъминлаш ва уларга тегишли халқаро гарантиялар бериш ва ниҳоят, араб давлатлари билан Исроил ўртасидаги уруш ҳолатини тўхтатиш каби масалаларни ҳал этиши лозим.

Совет Иттифоқи ана шундай йўлни ўтказиш кераклигини изчиллик билан талаб қилиб келмоқда. Бу йўлда манфаатдор томонлар истаган тақдирда доимий можаро, бир-бирини қириш ва зиддиятлар зонасида тинчлик биносини барпо этиш имконини берадиган ҳамма элементлар, ҳамма «ғиштлар» бор.

Империалистлар ва сионистларнинг пропагандаси неча ўн йиллар мобайнида Фаластин араб халқи проблемасини қочоқлар проблемаси деб талқин қилиб келди ва шу тариқа фаластинликларнинг миллий ҳуқуқларини чинакам тиклашни — можарони сохта йўллар билан бартараф қилишга интилиб келди.

Қуйидагиларни эслатиб ўтамиз: Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 1947 йилда Фаластинни бўлиб юбориш планини маъқуллаган эди. Бу планга мувофиқ, Буюк Британиянинг собиқ мандатли ана шу территориясида икки мустақил давлат — араблар давлати билан яҳудийлар давлати вужудга келтирилиши керак эди.

Империализм иғвогарлик мақсадида 1948—1949 йилларда Араб — Исроил урушини бошлаб юборди. Исроил қўшинлари бу уруш натижасида юқорида айтиб ўтилган планга мувофиқ Исроилга ажратиб берилган территориядан ташқари Фаластин араб давлатига берилиши лозим бўлган 6,7 минг квадрат километрлик ерларни босиб олдилар. Фаластиннинг араблар яшайдиган қолган қисмини ўша вақтдаги Иордания қироли Абдулланинг араб легиони ишғол қилди, Ғазо райони эса Мисрнинг ихтиёрига ўтди. Исроил 1967 йилнинг июнь ойида Миср, Сурия ва Иорданияга қарши хиёнаткорона агрессия қилди. Бу агрессия фаластинликларнинг фожиали тақдирида янги босқични бошлаб берди: Исроил қўшинлари Иорданиянинг бутун Ғарбий қисмини ва Ғазо районини Исроил ерига қўшиб олдилар.

Бунинг натижасида Фаластин араб халқи ўз ватанидан маҳрум бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда фаластинликлардан 1 миллионга яқин киши 1967 йилда Исроил томонидан босиб олинган территорияларда, 900 минг киши Иорданияда, 450 минг киши 1967 йилгача Исроил билан чегарадош ерларда, 300 минг киши Ливанда, тахминан 200 минг киши Сурияда ва 200 минг киши Қувайтда истиқомат қилмоқда.

Ана шу кишиларнинг бошига тушган азоб ва кулфатлар қанчалик оғир эканлигини тасаввур этиш мумкин. Уларнинг кўпи салкам 30 йилдан буён қочоқ бўлиб, жуда оғир аҳволга тушиб қолди, палаткаларда ва лагерларда ночор, қашшоқ ҳаёт кечирмоқда. Исроил ҳукумати Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қарорларини бажаришдан беҳаёлик билан бош тортмоқда. БМТнинг қарорлари биринчидан, араб қочоқларига ўз Ватанига кўнгилли равишда қайтиб келиш ҳуқуқини беришни ва иккинчидан, Ватанига қайтиб келмасликни афзал кўрган қочоқларнинг қолдириб кетган мол-мулклари учун ҳақ тўлаш мажбуриятини юклайди.

Сионистлар пропагандаси қочоқлар проблемасининг пайдо бўлишига... қочоқларнинг ўзлари айблидир, деб даъво қилмоқда. Қочоқлар ўз уйлари ва ерларини ихтиёрий суратда ташлаб чиқиб кетган эмиш. Тарихий фактлар бундай уйдирмалардан асар ҳам қолдирмайди. Мисол учун 1948—1949 йилларда и Араб—Исроил можаросини олиб кўрайлик. Уруш ҳаракатлари бошлангандан пайтгача араб аҳолисининг озгина қисми — 45 мингдан зиёд киши Фаластиндан чиқиб кетган эди: булар ўз капиталларини чет элга жўнатишга шошилган бой-феодал зодагонлардан иборат эди. Исроил армияси ва сионистларнинг «Штерн» ҳамда «Иргун цвей леуми» террорчи груҳлари қасддан ва муайян бир мақсадни кўзлаб қилган хуружлари натижасида маҳаллий араб аҳолиси — деҳқонлар ва шаҳар камбағаллари кўплаб қочиб кета бошлади. Неча юзлаб араб қишлоқлари портлатилиб, ер билан яксон қилинди, араб аҳолиси ўз еридан зўрлик билан ҳайдаб юборилди. 1967 йилнинг июнь ойида Иорданиянинг ғарбий қисмида, 1973 йилнинг октябрида Суриядаги Жўлан тепаликларида шундай аҳвол такрорланди.

БМТ Бош Ассамблеясининг резолюциясида сионизм ирқчилик формаси деб таъкидлаб ўтилади. Исроил ҳукуматининг кун сайин қилаётган ишлари, унинг миллий зулм ва араб аҳолисини камситиш сиёсати сионизмга берилган ана шу баҳо тўғри эканлигини исбот этади. Тель-Авив оккупацияни мустаҳкамлашни ва ўзи босиб олган араб ерларини қўғирчоқлар ҳамда квислинглар ёрдами билан бошқаришни истайди. Аммо Иорданиянинг ғарбий соҳилида ўтган йил кўклам фаслида ўтказилган муниципал сайловида босқинчиларнинг гумашталари мағлубиятга учради ва сайланган барча депутатларнинг 80 проценти Фаластин Озодлик ташкилоти тарафдори эканлигини билдирди. Фаластин араб халқининг хоҳиш-иродаси аниқ ва равшан: Фаластин Озодлик ташкилотигина Яқин Шарқ можаросини бартараф қилиш хусусида олиб бориладиган ҳар қандай музокараларда, шу жумладан Женева сулҳ конференциясида ҳам Фаластин халқи номидан иш кўриши мумкин.

Ҳозирги вақтда И. Рабин ҳукумати Ғарбий Иордания территориясида ва Ғазо районида Фаластин мустақил араб давлатини вужудга келтиришга қарши чиқмоқда ва Фаластин Озодлик ташкилоти билан музокаралар олиб бориш ғоясининг ўзини ҳам сурбетларча рад этмоқда.

Тель-Авивдаги ҳукмрон доиралар Америка империализмининг қўллаб-қувватлаши билангина шундай ман-манлик позициясида турганлиги тамомила аёндир. Қўшма Штатлар кейинги етти йил ичида Исроилга 6,9 миллиард долларлик қурол-яроғ етказиб берди. Бу — араб ерларини оккупация қилиш, Фаластин араб халқининг миллий ҳуқуқларини поймол этиш сиёсатини очиқдан-очиқ рағбатлантиришдан бошқа бир нарса эмас!

Вашингтонда маъмуриятнинг ўзгарганлиги ана шу нотўғри сиёсатни қайтадан кўриб чиқиш учун реал имконият вужудга келтиради. АҚШнинг янги президенти Ж. Картер Америка ахборот агентликларининг мухбирлари билан суҳбатда бу йил Яқин Шарққа бағишланган сулҳ конференциясини албатта ўтказиш мумкин, деган фикрни изҳор қилди.

Аммо бу конференцияда фаластинлик араб халқининг қонуний вакили — Фаластин Озодлик ташкилотини қатнаштириш конференция муваффақиятли ўтишининг зарур шартидир.

С. ЛОСЕВ.
(ТАСС).

БУГУН ТОШКЕНТДА ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАРИНИНГ V СЪЕЗДИ ОЧИЛАДИ

БЕШ ЙИЛЛИК ВА МАТБУОТ

СЎЗ — СЪЕЗД ДЕЛЕГАТЛАРИГА

КПСС XXV съездида таъкидланганидек, ўнинчи беш йиллик том маънода — сифат ва самарадорлик беш йиллиги бўлиб қолаётир. Партия Марказий Комитети съезд қарорларини амалга ошириш учун меҳнаткашларни кенг сафарбар этиш ишида матбуотнинг катта ролига ғоят юксак баҳо берди. Кишиларни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм, Советлар мамлакати учун, Ватанимиз учун фахрланиш руҳида тарбиялаш, социализм ғалабаларини ҳимоя қилишга тайёр бўлиб туриш ғояларини меҳнаткашлар онгига сингдириш матбуотнинг энг муҳим вазифаларидан бири эканлиги алоҳида таъкидланди. «Партия ташкилотлари матбуотга ҳар куни конкрет раҳбарлик қилиб туришлари, матбуотдаги чиқишларнинг ғоявий савиясини ва таъсирчанлигини оширишга эришишлари лозим», — деб қайд қилган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига Ҳисобот докладида. Республикамиз матбуот органлари партиямиз қўйган ана шу вазифаларни муваффақиятли адо этмоқда. Съезд ғояларини меҳнаткашлар онгига сингдиришда, XXV съезд ва КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленуми қарорларини амалга ошириш учун олиб борилаётган умумхалқ курашида ўзининг агитаторлик, пропагандистлик ва ташкилотчилик ролини шараф билан бажармоқда. Биз қуйида Ўзбекистон Журналистлар союзининг V съезди делегатларига сўз берамиз.

ЭНГ МУҲИМ МАВЗУ

Омонилла ҚАМБАРОВ,
Ўзбекистон Журналистлар союзи Наманган область ташкилоти правлениесининг раиси

Социалистик мусобақа областимиздаги барча газеталарнинг асосий мавзуси бўлиб қолди. Ўнинчи беш йиллик план-топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақани янада кенг авж олдириш, жойларда вужудга келаётган энг яхши ташаббусларни омманинг умумий мулкига айлантириш мавзусида чиқаётган материалларни область ва район газеталарининг ҳар бир сонида ўқиш мумкин. Журналистлар союзи область ташкилоти социалистик мусобақа мавзусини яхши ёритаётган газеталар иш тажрибасини кенг оммалаштириш соҳасида бир қатор ибратли ишлар қилди. «Наманган ҳақиқати» область газетасида мусобақанинг тарбиявий ролини янада ошириш, илғорлар сафини кенгайтириш, мусобақанинг таъсирчанлиги ва самарадорлигини ошириш юзасидан олиб борилаётган ишнинг оммалаштирилгани ана шулар жумласидандир. Газетада «Мусобақа — омманинг жонли ижоди» рубрикаси остида тематик саҳифалар, подборкалар узлуксиз бериб борилмоқда. Бу саҳифаларда кўплаб ишлаб чиқариш илғорларига сўз беriляпти. Оддий ишчилар, қурувчи ва колхозчилар ўз мақолаларида муваффақиятлари, тажрибалари тўғрисида гапириш билан бирга, ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш, бошқаришни такомиллаштириш, резервлардан фойдаланиш, сифат ва самарадорликни ошириш ҳақида ўзларининг таклиф ва мулоҳазаларини билдираётирлар, рўй бераётган камчиликларни принципиаллик билан очиб ташлаб, ана шу нуқсонларнинг айбдорларини аёвсиз танқид қилаётирлар. Яқинда бўлиб ўтган правление мажлисида газетанинг «Минутлар салмоғи» умумий сарлавҳа билан берилган бир саҳифа материаллари намунали деб топилди.

«Чуст ҳақиқати», «Коммунизм йўли», «Учқун» район газеталари саҳифаларида беш йилликнинг дастлабки кунлариданоқ кишиларни унумли ва янада яхшироқ ишлашга ундайдиган ўқимишли ва таъсирчан материаллар босилмоқда. «Сифат ва самарадорлик беш йиллиги», «КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширамиз», «Тўнғич йилга — зарбдор якун», «Сифат беш йиллигига—ишчи кафолоти» деган янги рубрикалар очилди. Область газеталари шунингдек Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ курашини ўз саҳифаларида мунтазам ёритиб бормоқда. «Олтмиш йилликка — олтмиш зарбдор ҳафта» деган рубрика деярли барча газеталар саҳифаларидан ўрин олди.

Журналистлар союзи область ташкилоти правлениеси социалистик мусобақа мавзусида қалам тебратаётган журналистлар ижодига алоҳида эътибор бериб уларнинг билим ва тажрибасини мунтазам ошириб боряпти. «Наманган ҳақиқати» газетасидан Йўлдош Эгамбердиев, «Наманганская правда» газетасининг Иван Сизов, «Чуст ҳақиқати» газетасидан Эргаш Шарипов, Арслон Ҳошимов, «Учқун» газетасидан Мирабдулла Мирзаабдуллаев ўртоқлар социалистик мусобақа темасида айниқса баракали ижод қилаётганлигини таъкидлаймиз.

ЧЎЛҚУВАРЛАР ГАЗЕТАСИ

Иван ДОБРИНИН,
«Целинник Каракалпакии» кўп тиражли газетасининг редактори

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Асосий йўналишларида Қорақалпоғистон АССРда шоликорликни ривожлантириш ишларини қизғин давом эттириш вазифаси алоҳида таъкидланган. Автоном республикамизда бу иш Амударёнинг қуйи оқими районларидаги янги ерларни ўзлаштириш, экин майдонлари ҳосилдорлигини ошира бориш ҳисобига бажарилмоқда. Ҳозирги кунда республикамиз минглаб гектар янги ерлар ўзлаштирилаётган жой бўлиб қолди.

Газетамиз қўриқ ерларда меҳнат қилаётган дала гвардиячиларининг ҳаётини кенг ёритиб боришга даъват этилган. Ижодий коллективимиз бу ишнинг уддасидан яхши чиқяпти. Газета саҳифаларида чўлқуварларнинг кундалик турмуши, кураши, фикр-мулоҳазалари акс этмоқда. Газетада босилаётган материаллар жанри ва географияси ҳар хилдир. Аммо уларнинг ҳаммасида ҳам чўлқуварларни партиямиз қўйган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун сафарбар этиш ғояси бор. Ўнинчи беш йиллик учун қўйилган бу вазифалар эса ғоят катта: Автоном Республикада шоли майдонлари янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига 177,3 минг гектарга етади. Янгидан 27 та шоликорлик совхозлари тузилади. Бу эса ўз навбатида ҳамма шароитлари мавжуд бўлган ўнлаб ишчилар посёлкаси барпо этиш, суғориш ва мелиорация ишлари замонавий техникага асосланган экин майдонлари вужудга келтириш демакдир. Шуниси қувончлики, бу соҳада эришилаётган барча муваффақиятлар газетамиз саҳифаларида ўз аксини топиб боряпти. Биз — журналистлар партиямиз олға сурган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига ўз ҳиссамизни қўшаётганимиз билан фахрланамиз.

ФАКТЛАР... РАҚАМЛАР...

● Ўзбекистон журналистлар союзи аъзоларининг сони ҳисобот даврида 489 кишига кўпайиб, ҳозирда 2474 кишини ташкил этади.

● Журналистлар союзи аъзоларидан 66 киши журналистика соҳасида беш йиллик, 1199 киши 11-20 йиллик, 212 киши 31-40 йиллик, 156 киши эса 41-50 йиллик иш стажига эгадир.

● Ўзбекистон журналистлар союзи составидаги 2006 киши олий маълумотга, 228 киши тугалланмаган олий маълумотга эгадир.

● Республикамиздаги журналистлар союзи аъзоларидан 1389 киши вақтли матбуотда, 108 киши телевидениеда, 158 киши радиода, 160 киши нашриётларда, 262 киши партия, совет ва бошқа ташкилотларда меҳнат қиладилар.

● Журналистлар союзи аъзоларидан 64 киши фан кандидати, 7 киши фан доктори илмий унвонига эга.

● Республикамиздаги СССР журналистлар союзи аъзоларидан 1500 га яқин киши ҳукумат орден ва медаллари билан мукофотланганлар.

*

Суратда: Ўзбекистон журналистларининг V съезди делегатларидан (чапдан) Наманган область радиоэшиттириш комитетининг катта редактори А. Кокошела, Ўзбекистон Журналистлар союзи Самарқанд область ташкилоти правлениесининг раиси М. Наврўзов ва «Индустриальний Навои» газетасининг редактори Г. Левинов ўртоқлар ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

С. Герасимов фотоси.

АФҒОНИСТОНДАН КЕЛГАН МЕҲМОН

Афғонистон савдо-саноат палатасининг президенти М. Акбар Умар Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди.

М. Акбар Умар ва унинг ҳамроҳлари 31 январь куни Ўзбекистон ССР савдо-саноат палатасига бордилар, республика халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида бўлдилар. Меҳмон Самарқанд билан ҳам танишади. (ЎзТАГ).

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ
ТАСС

ОЛИС ЙЎЛ ОЛДИДАН

Волгоград трактор заводида тезюрар ДТ-75-С машиналарининг тажриба намуналари тайёрлаб чиқарила бошланди.

Уларнинг конструкциясида қувватни янада ошириш имкониятлари бор, — деди Волгоград тракторсозлик ишлаб чиқариб бирлашмасининг бош инженери А. М. Скрепцов. Ҳозир 200—220 от кучига мўлжалланган янги моделлар ишлаб чиқилмоқда. Бу моделлар қишлоқ меҳнаткашларининг шундай техникага бўлган талабларини тўлароқ қондиришга имкон беради. Мамлакат далаларида ишлаб турган ҳайдов тракторларининг қарийб ярми бизнинг корхонамизда ишлаб чиқарилган.

Ҳозир машинасозлар ДТ-75-С трактори ишлаб чиқаришни тезроқ ўзлаштириш учун мусобақани авж олдириб юбордилар. Янги трактор қишлоқ меҳнаткашлари иш унумини 2—2,5 баравар оширишларига имкон беради. Волга бўйи, Қозоғистон, Кубань ва мамлакатдаги бошқа бир қанча районларнинг ғаллакорлари учун дала ишлари муддатларини қисқартириш айниқса муҳимдир. Тажриба машиналари текшириб кўриш учун шу жойларга юборилади.

КИЧИК ШАҲАРЛАР ИНДУСТРИЯСИ

Олмаота бадиий керамика заводининг катта қишлоқ хўжалик райони маркази Иссиқ шаҳрида қурилган филиали маҳсулот чиқара бошлади. Яқиндагина станция ҳисобланган Иссиқда ҳозир бешта саноат корхонаси ишлаб турибди.

«1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари»да истиқболли кичик ва ўрта шаҳарларни иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш, бунинг учун уларда асосан чоғроқ корхоналар, ишлаб турган бирлашмалар, фабрикалар ва заводларнинг филиаллари ва ихтисослаштирилган цехларини очиш кўзда тутилган. Беш йиллик мобайнида Қозоғистондаги саноат барча қурилишларининг қарийб ярми республиканинг шундай аҳоли пунктларида жойлашади.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

АДИБНИНГ ЭСТЕТИК ҚАРАШЛАРИ

Ўзбек совет адабиётшунослиги ва танқидчилигининг таркиб топиши, шаклланиши ва тарихий тараққиётида Ойбек, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Абдулла Қаҳҳор, Мақсуд Шайхзода, Уйғун, Комил Яшин ва бошқа улкан санъаткорларнинг хизматлари беқиёс катта бўлди. Уларнинг ҳар бири давр талаби ва адабий жараён тақозоси билан қатор адабий-танқидий мақолалар ёзди. Буларни тарихан конкрет ва кенг планда ўрганиш кўп томонлама аҳамиятга молик. Чунки, бундай мақолаларнинг муайян даврдаги адабий жараённи янада кенг ва чуқур тушунишдаги моҳияти қимматлидир. Иккинчидан, уларда баён қилинган мулоҳазалар ва назарий фикрларнинг санъаткорнинг ўз бадиий ижоди йўналиши билан қандай алоқада бўлганлиги, татбиқ этилиши ва ифодаланиши ҳар қандай адабиётшунос ёки ўқувчида қизиқиш уйғотади.

Кўп миллатли совет адабиётининг атоқли намояндаларидан бўлган Комил Яшин ўзининг қирқ йиллик адабий-ижодий фаолиятида адабиётшунослик ва танқидчиликка алоҳида эътибор бериб келаётган улкан санъаткордир. Шу боисдан ҳам филология фанлари доктори Ҳафиз Абдусаматовнинг бу адиб адабий-эстетик қарашларини ўрганишга, кенг тадқиқ этишга алоҳида эътибор бериши* таҳсинга сазовор.

Тадқиқотчи Комил Яшиннинг ўзбек классик ва совет адабиёти, рус ва қардош халқлар, жаҳон адабиёти масалалари, айниқса, драманинг ўзига хос хусусиятлари ҳақида ёзган мақолаларини таҳлил қилади. Китобда санъаткорнинг адабий-эстетик қарашлари асосан проблемалар бўйича тадқиқ этилади. Автор ўз асарида адибнинг драматургия ва театр танқидчилиги хусусидаги хизматларини қатор фактлар асосида ишонарли кўрсатади. Китобхон ёзувчининг социалистик реализм методининг бирламчи асослари, ғоявий-эстетик принципларини актив ҳимоя қилганлигини ва шу асосда драматургия ва театр санъати вазифаларини белгилашга интилганини, рўй берган камчиликларни тезликда тўғрилаш йўлларини излаганини конкрет тасаввур этаолади. Яшиннинг бадиий умумлашма, тип ва типиклик масалаларига махсус эътибор бергани «Ўзбек совет драматургияси ва унинг вазифалари» мақоласи таҳлилида очилади.

«Эстетика ва ҳаёт» китобида автор ўзбек совет адабиётининг турли даврига, тарихий тараққиётининг ҳар бир босқичига адабиётшуносликнинг муҳим назарий масалаларидан, ғоявий-эстетик принципларидан келиб чиқиб ёндашади. Ижодий метод ва дунёқараш, традиция ва новаторлик, адабиёт ва замонавийлик, бадиий ижодда партиявийлик ва халқчиллик, характер яратиш принциплари, драматик ҳаракат ва конфликт каби қатор проблемалар қандай ишланганлиги ва қандай ишланаётганлигига назар ташлайди, конкрет бадиий асарларга асосланиб, фикр-мулоҳазалар юритади. Ҳ. Абдусаматов санъаткорнинг адабиётда натурализм ва формализмнинг ҳар қандай кўринишларига қарши кескин зарбалар берганлигини, ҳаёт ва қаҳрамонларни схематик ва юзаки талқин этишни асосли танқид қилганини мисоллар билан равшан кўрсатади. Айни вақтда адибнинг адабиётнинг ғоявий софлиги, бадиий камолоти учун курашганлигини, қаҳрамонлар характерини типик шароитда кўрсатишни ҳимоя қилиб борганлигини ёрқин ифодалайди.

Тадқиқотчи ўз нуқтаи назарларини, фикрларини назарий мулоҳазалар асосида ишонтириб боришга эришади. Бу ҳол атоқли адибнинг «Ўзбек драматургиясининг баъзи камчиликлари ҳақида» мақоласи таҳлилида яхши намоён бўлади. Асардаги драматик ҳаракат, драматик жанрлар спецификаси ва социалистик реализм масалалари билан боғлиқ нуқталарда ҳам худди шундай ҳолни кўрамиз.

«Эстетика ва ҳаёт» китобида Яшиннинг танқидчи, адабиётшунос олим сифатидаги муҳим фазилатлари, ижодининг олмос қирралари марокли далилларда очилади. Бунда унинг, айниқса, ҳозиржавоблиги, замон тақозо қилган масалаларни ўз вақтида кўтариб чиқиши ва уларни илмий-ижодий ҳал қилиши хусусида билдирилган умумлашма фикрларни махсус қайд қилиб ўтишни истардик. Шунингдек, Яшиннинг адабий портрет характеридаги мақолаларида ёзувчи ижодини проблематик масалалар бўйича текшириши, ёзувчи услубини, асарларининг жанр хусусиятларини очиши, унинг адабиётни нима билан бойитганлиги, давр адабий ҳаракатчилигида қандай роль ўйнаганлигини кўрсатишини тадқиқ этган ўринлар ҳам диққатга сазовор.

Юқорида таъкидлаганимиздек, монографияда Яшиннинг адабий-эстетик қарашлари проблемалар бўйича текширилади. Бу йўл олимга Яшин ижодини ўрни-ўрни билан бошқа санъаткорлар адабий-эстетик қарашлари билан қиёслаб ўтиш учун кенг имкон берарди. Автор ана шу қулай имкониятдан фойдаланмаган. Китобда баҳсли-мунозарали ўринлар ҳам бор. Ғализ жумлалар, тўмтоқ фикрлар ҳам учраб туради.

Умуман, «Эстетика ва ҳаёт» китобида автор кузатган асосий мақсадига эришган. Унда ижоди кўп қиррали санъаткорнинг ҳозирга қадар деярли ўрганилмаган томони кенг ва атрофлича тадқиқ қилинган. Шу боисдан ҳам Ҳ. Абдусаматовнинг бу монографияси муҳим аҳамиятга моликдир.

А. ҚУЛЖОНОВ,
Б. ҒУЛОМОВ.

*) Ҳ. Абдусаматов. «Эстетика ва ҳаёт», Ғ. Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти, Тошкент — 1976 йил.

СПОРТ

ФИГУРАЛИ УЧИШ

Хельсинкида бир неча кун давом этган Европа чемпионати мусобақалари ниҳоясига етти. Муз устида нафис ҳаракатлар баҳсида қитъанинг ўн етти мамлакатидан вакиллар иштирок этди. Совриндорлик баҳсида совет фигурали учиш усталари иккита олтин, иккитадан кумуш ва бронза медалини қўлга киритдилар. Совет терма командасининг муваффақиятига мухлислар эътиборига ва олқишига сазовор бўлган тажрибали ва моҳир фигурачиларимиздан Ирина Роднина билан Александр Зайцев, Ирина Моисеева билан Андрей Миненков, Ирина Воробьева билан Александр Власов, Наталья Линичук билан Геннадий Карпоносов ҳамда Владимир Ковалевлар муносиб ҳисса қўшдилар. Мусобақада шунингдек, москвалик ўн уч ёшли Елена Водорезова ҳамда ленинградлик 14 ёшли Жанна Ильиналар ҳам маҳорат кўрсатиб, таҳсинга лойиқ бўлдилар. Фахрли ўринни эгаллаган командалардан ГДР фигурачилари ҳисобида ҳам иккита олтин медаль бор. Венгрия, Англия, ГФР, Италия командаларига биттадан олтин медаль тўғри келди.

СУВ ТЎПИ

Москвада Н. Малин хотирасига бағишлаб ўтказилган совриндорлик баҳсида Тошкентнинг «Меҳнат» командаси ватерполчилари иккинчи фахрли ўринни эгаллашди. Биринчи ўрин москвалик торпедочиларга берилди.

ТЎПЛИ ХОККЕЙ

Норвегияда жаҳон чемпионати мусобақалари охирига етди. Чемпионлик учун курашнинг сўнгги баҳсида СССР ва Швеция командалари майдонга тушдилар. Бу учрашувда совет хоккейчилари 3:2 ҳисобида устунликка эришиб, жаҳон чемпиони номига сазовор бўлдилар. Иккинчи ва учинчи фахрли ўринларни Швеция ва Финляндия командалари баҳам кўришди.

БОКС

Америкада АҚШ терма командаси билан СССР терма командаси боксчилари ўртасида анъанавий мусобақа бошланди. Дастлабки учрашувда совет чарм қўлқоп усталари 7:4 ҳисобида устунликка эришдилар. Совет боксчилари орасида андижонлик Феликс Пак ҳам бор.

УСТОЗ ВА ШОГИРДЛАР

Анъанага кўра ҳар йилдагидек спорт журналистлари ва мухлислар энг яхши ўн спортчи ва энг яхши ўн тренер номини аниқлаб беришди. Республикамизнинг энг яхши спорт устозлари номига Б. Гранаткин, Г. Зебиковская, Р. Сайфуллин, Г. Калеткин, М. Исмоилов, В. Чернецов, В. Васьков, И. Потапов, И. Миркин, О. Алешкевичлар лойиқ кўрилган бўлса, энг яхши спортчилар Р. Рисқиев, В. Федоров, С. Рўзиев, В. Дворянинов, О. Руленко, В. Соболирев, С. Рибченко, В. Анинкин, С. Улмасова ва Л. Черновалар ўтган олимпиада йилининг лауреатлари бўлишди.

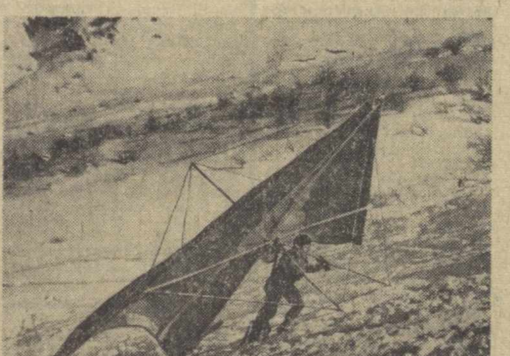

Чимён тоғи этаклари чанғи учиш мухлисларининг севимли масканига айланган. Момиқ қор босган қияликлар бўйлаб баҳслашаётган чанғичилар орасида «қанотли»лари ҳам пайдо бўлди. Дельтаплан чанғи уча туриб, ҳавога кўтарилиш имконини бермоқда. Суратда: дельтапланда ҳавога кўтарилган чанғичи.

В. Портнов фотоси.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЧАРОИТ — АМЕТИСТНИНГ «УКАСИ»

Яқинда геологлар БАМ трассаси районида топишган минерал чароит деб аталди.

Бутуниттифоқ минералогия жамияти ҳузуридаги янги минераллар ва минерал номлари комиссиясининг раиси профессор В. А. Франк-Каменецкий ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди:

Иркутск экспедицияси Чара дарёсининг юқори қисмида шу чароит минералини топди. У алюмо-силикатлар группасига тааллуқли бўлиб, мураккаб кристалл тузилишига эга. Минерал пардозланганидан сўнг машҳур зийнат тошлар билан рақобатлаша олади. У аметистга ўхшаб кетади. Ленинградлик усталар чароитдан тўноғич, кулон, вазалар ясаб заргарлик магазинларига юбордилар.

Кейинги йигирма йил ичида дунёда кашф этилган жами янги минералларнинг ярми — 200 дан ошиқ янги минерал СССР территориясида рўйхатга олинди. Уларнинг кўплари техника ва саноатда қўлланиляпти.

А. БАУЭР,
ТАСС мухбири.

Киев.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/II да **Севилья сартароши** (Украина ССРда хизмат кўрсатган артистка Людмила Пашченко иштирокида), 2/II да **Испан миниатюралари.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/II да **Келинлар қўзғолони**, 2/II да **Мен Чилига ишонаман.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ГРУЗИЯ ЦИРКИ» КОЛЛЕКТИВИ ГАСТРОЛЛАРИ (19.30).

Кино

Номаълум аёл — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 14, 17, 20.00), «МОСКВА» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45), «НУКУС» (11, 13.30, 16. 18.15, 20.30), САНЪАТ САРОЙИ (катта зал, кундуз ва кечқурун).

Юлдуз юқорига тушади — «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 15, 18, 21.00), САНЪАТ САРОЙИ (кичик зал), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Олтин чашма — «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Подшо Петр хабашни қандай қилиб уйлантиргани ҳақида қисса — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

ЯНГИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАН «ПАРКЕНТВОДСТРОЙ» ТРЕСТИГА
(Янгибозор посёлкасида)
қурилишда иш тажрибасига эга бўлган бўлим бошлиқлари: ишлаб чиқариш, техника, меҳнат ва иш ҳақи; илмий-тадқиқот сектори бошлиғи, иқтисодий анализ лабораторияси бошлиғи, бош бухгалтер
КЕРАК
ИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАРГА БИР ЙИЛ ДАВОМИДА ЯНГИБОЗОР ПОСЁЛКАСИДАН ТУРАР ЖОЙ БЕРИЛАДИ.
Ишга чақириқ билан бориланди.
Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент область, Янгибозор посёлкаси, «Паркентводстрой» трести.

●

Ўрта Осиё темир йўлининг
ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ ДЕПОСИ
тепловоз машинистларининг ёрдамчиларини тайёрлайдиган
7 ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Ўқувчиларга ҳар ойда 69 сўмдан стипендия берилади.
ЁЛҒИЗ КИШИЛАР ЁТОҚХОНА ВА ПРОПИСКА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.
Мурожаат учун адрес: 700005, Тошкент шаҳри-5, Куйбишев шоссеси, 13/22-уй, кадрлар бўлими.

«НИИстромпроект» институтининг коллективи институт директорининг муовини М. Абдуллаевга отаси

Абдулла ПУЛАТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Ф. Достоевский. «Степанчиково қишлоғи ва унда яшовчилар» (фильм-спектакль). 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Тарих саҳифалари. 16.20 — «Она-Ерга таъзим». 17.05 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 17.45 — Москваликлар беш йиллик маршида. 18.15 — **«Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун».** 19.00 — **Янгиликлар.** 19.15 — Расмларда қуёш акси бор. 19.30 — **«Камалак».** 20.00 — «Инсон ва қонун». 20.30 — **«Василий Суриков»** (бадиий фильм). 22.00 **«Вақт»** 22.30 — Хоккей. ЦСКА —«Химик» (Воскресенск). 00.45 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Болалар учун фильм-концерт. 12.00 — **«Ҳалоқат бурчаги»** (бадиий фильм, 1-серия). 18.30 — **«Камалак» клуби.** 19.00 — **Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети.** 19.25 — «Инсон ва қонун». 19.45 — **«Ахборот»** 20.00 — Кино оламида. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — «Биз маданий-оқартув техникумининг талабаларимиз» (концерт). 22.00 — **«Вақт».** Москва. 22.30 — **«Ҳалокат бурчаги»** (бадиий фильм, 2-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Эстетикадан ўқув кўрсатуви. 19.45 — Классик куй саҳифалари. 20.25 — **Янгиликлар.** 20.45 — **В. Катаев** ҳажвиялари. 21.25 — Назарий механика.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Д. Қаюмова ва Х. Лутфуллаев куйлайди. 9.30 — Ёш композиторларнинг асарлари. 11.15 — Касаба союзларининг меҳнаткашлар соғлиги ҳақида ғамхўрлиги (суҳбат). 11.25 — «Боғчасарой фонтани» (радиокомпозиция). 12.10 — **Ўзбекистон ишчиси.** 13.00 — Бугун «Политотдель» колхози фермасида (репортаж). 13.30 — Дўстларимиз эстрадаси. 14.00 — **Механизатор — қишлоқда марказий фигура.** 16.10 — Саҳна санъати усталари. Т. Султонова. 19.00 — Дуторда Р. Ражабий чалади. 19.20 — **«Ёшлик»** радиостанциясининг программаси. 20.25 — Қорақалпоқ куйлари. 21.00 — Мусикали драмалардан парчалар. 22.00 — **Механизаторлар учун концерт.** 22.30 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 22.40 — П. Турсун «Ўқитувчи» (романдан парча). 23.15 — Бадиий ҳаваскорлик қатнашчилари ижро этадилар.

Об-ҳаво

Бугун кундузи Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областининг шимолида ҳавонинг кам булутли келиши кутилади. Сирдарё, Жиззах, Самарқанд ва Бухоро областининг жанубида ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областининг шимолида 10-15, қолган жойларда 17 даражагача совуқ бўлади. Сурхондарё областида 0-5, бошқа ерларда ҳарорат 2-7 даражагача пасаяди.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Эрталаб туман тушади. Шарқдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсиб, 2-4 даража совуқ тушади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 03162. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 26.